

RADA GMINY W MIROWIE

GMINA MIRÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

**CZĘŚĆ I
UWARUNKOWANIA**

tekst jednolity

Tekst ujednoczony na podstawie tekstu Studium będącego załącznikiem nr 1 do Uchwały Nr XIII/67/2015 Rady Gminy w Mirowie z dnia 30 listopada 2015 roku (wprowadzone zmiany wyróżniono kolorem i kursywą)

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/72/99 Rady Gminy w Mirowie Starym z dnia 08.12.1999 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów.

Zmianę Studium opracował zespół w składzie:
mgr. inż arch. Dominika Jackowski
up. arch. ZP-0543

mgr inż. arch. kraj. Paulina Misztela

Marzec – listopad 1999 r.

listopad 2015r.

ELABORAT

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów”

składa się z następujących integralnych części:

I. Uwarunkowania

A. Część opisowa:

- **Diagnoza stanu**
- **Uwarunkowania rozwoju**

B. Część graficzna:

- **Rysunek Nr 1 „Uwarunkowania” w skali 1:10 000**

II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

A. Część opisowa:

- **Kierunki zagospodarowania przestrzennego**

B. Część graficzna:

- **Rysunek Nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w skali 1:10 000**
- **Rysunek Nr 2 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego – uzbrojenie gminy” w skali 1:10 000**

III. Dokumenty formalno-prawne

Elaborat

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów”

Opracował na zlecenie Zarządu Gminy w Mirowie w okresie od 22 marca do 30 listopada 1999 r.

Podstawę prawną opracowania studium są przepisy art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015.199 –j.t.), mające także zastosowanie do zmiany studium, na mocy przepisów art. 27 ww. ustawy.

Zmianę Studium sporządzono na podstawie uchwały nr XXV/129/2013, dnia 1 marca 2013. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów.

Część tekstu stanowiąca zmianę studium została wyróżniona kolorem i kursywą oraz naniesiona na rysunek studium w formie dodatkowych ustaleń doprecyzowujących i uzupełniających ustalenia studium z 1999 roku.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIRÓW	13
▪ POŁOŻENIE GMINY	13
▪ OBSZAR GMINY	13
▪ LUDNOŚĆ.....	13
CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	14
<i>ELEMENTY ABIOTYCZNE.....</i>	14
▪ MORFOLOGIA, HYDROGRAFIA	14
▪ BUDOWA GEOLOGICZNA	15
▪ SUROWCE MINERALNE	16
▪ WODY POWIERZCHNIOWE	17
▪ WODY PODZIEMNE	18
▪ WODY GRUNTOWE	19
▪ KLIMAT	20
▪ GLEBY	21
▪ WARUNKI GRUNTOWO BUDOWLANE	21
<i>ELEMENTY BIOTYCZNE</i>	22
▪ SZATA ROŚLINNA.....	22
▪ - LASY.....	22
▪ ZADRZEWIENIA.....	24
▪ ZBIOROWISKO ŁĄKOWO-PASTWISKOWE	25
▪ ZBIOROWISKA SZUWAROWO – TORFOWISKOWE.....	25
▪ OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	26
• OCHRONA PRAWNA PRZYRODY	26
Obszary i obiekty przyrodnicze:.....	26
<i>Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie”</i>	26
Pomniki przyrody ożywionej:	27
Projektowany częściowy rezerwat przyrody – geologiczny „Góra Piekło”:	28

Proponowane stanowisko dokumentacyjne „Czerwona Góra”:	28
Park wiejski:	29
Lasy:	29
Lasy pozostałe (gospodarcze):	30
▪ DZIEDZICTWO MATERIALNE. STAN ZAINWESTOWANIA	33
• - STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA	33
• POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE	33
System przyrodniczy:	33
Układ komunikacji	34
▪ ZABUDOWA	34
▪ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, ADMINISTRACJA, ŁĄCZNOŚĆ	35
▪ INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA	36
▪ ROLNICTWO	37
Zatrudnienie w rolnictwie:	37
Warunki naturalne dla rolnictwa:	38
Struktura agrarna:	39
Produkcja roślinna:	40
Produkcja zwierzęca:	41
Przetwórstwo rolno – spożywcze:	42
Obsługa rolnictwa:	42
▪ BUDŻET GMINY	42
• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	45
Układ komunikacji:	45
<i>Drogi:</i>	45
<i>Kolej:</i>	47
Transport osobowy i towarowy:	47
Techniczne zaplecze motoryzacji:	48

Gospodarka wodno-ściekowa:.....	48
Strefy ochrony źródeł i ujęć wody:	50
<i>Strefy ochrony bezpośredniej:</i>	50
<i>Tereny ochrony pośredniej:</i>	50
Odprowadzanie ścieków:.....	50
Gospodarka energetyczna:.....	50
Elektroenergetyka:	51
Gospodarka ciepła:	51
Telekomunikacja:	52
Utylizacja odpadów:	52
• DZIEDZICTWO KULTUROWE	52
2. DIAGNOZA STANU.	53
• OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	53
Obszary systemu przyrodniczego:	53
Wody podziemne:.....	53
Lasy:	53
Wody powierzchniowe:	53
Higiena atmosfery:	54
Powierzchnia ziemi:	54
Surowce mineralne:	54
Warunki gruntowo-budowlane:	54
• OCENA OSIĄGNIĘTEGO POZIOMU ROZWOJU GMINY	54
Procesy demograficzne:	54
Ocena warunków życia mieszkańców:	55
• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	55
Ocena możliwości zaopatrzenia gminy w wodę:	56
Ocena możliwości odprowadzenia i oczyszczania ścieków:.....	56

Ocena gospodarki energetycznej:	57
Utylizacja odpadów:	57
• OCENA STANU ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	58
3. STAN PRAWNY	59
• MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	59
• ZGODY NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	59
• OBSZAR I OBIEKTY OBJĘTE SZCZEGÓLNĄ OCHRONĄ PRAWNĄ.....	59
4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU.	60
• UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE	60
Szanse:	60
Problemy (ograniczenia):.....	60
• UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	60
Wartości przyrodnicze:	60
Surowce mineralne:	61
Wody podziemne:	61
Bonitacja gleb:.....	61
Szanse:	62
Ograniczenia:.....	62
• UWARUNKOWANIA ANTROPOGENICZNE	62
Strefa społeczno – gospodarcza:.....	62
Szanse:	62
Ograniczenia:.....	62
• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	64
Komunikacja:	64
Szanse:	64
<i>Ograniczenia i konflikty:</i>	64

<i>Gospodarka wodno-ściekowa:</i>	65
<i>Szanse:</i>	65
<i>Problemy:</i>	65
<i>Gospodarka energetyczna:</i>	65
<i>Szanse:</i>	65
<i>Ograniczenia:</i>	65
<i>Gospodarka odpadami:</i>	66
<i>Szanse:</i>	66
<i>Ograniczenia:</i>	66
5. ZAGROŻENIA, KONFLIKTY, OGRANICZENIA	66
• ZAGROŻENIA	66
<i>Ruch samochodowy:</i>	66
<i>Liniowe systemy uzbrojenia:</i>	66
<i>Zagrożenie powodziowe:</i>	67
• KONFLIKTY	67
<i>Konflikty funkcjonalne:</i>	67
<i>Eksploatacja surowców mineralnych:</i>	67
• OGRANICZENIA	68
<i>Pole rozwiązań przestrzennych:</i>	68
<i>Ograniczenia wynikające z przesłanek prawnych:</i>	68
6. SZCZEGÓŁOWE UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM ORAZ ZAKRES ZMIAN.	69
6.1 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	69
6.2 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	70
6.3 Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	71

• Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie,	75
znajdują się poza obszarem zmiany studium.	75
6.4 Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	75
6.5 Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	76
Elektrownie wiatrowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6.6 Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	76
6.7 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	77
6.8 Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	77
6.9 Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	77
6.10 Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	78
6.11 Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.....	78
6.12 Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	78
6.13 Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i gospodarki odpadami.....	79
6.14 Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych zadań publicznych.....	80
6.15 Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.....	80

SCHEMATY GRAFICZNE:

1. Gmina Mirów – Komunikacja – stan istniejący, skala 1:50 000	1-1
2. Gmina Mirów – Komunikacja – uwarunkowania, skala 1:50 000	1-1

WPROWADZENIE

1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało wykonane na zlecenie zarządu Gminy w Mirowie w okresie od 22 marca do 30 listopada 1999r. przez zespół autorski w składzie:

- mgr inż. arch. Elżbieta Maj*
- mgr inż. arch. Zdzisław Maj*
- mgr inż. Alicja Szeliga*
- mgr inż. Hanna Ninard*
- mgr inż. Helena Morawska*
- mgr inż. Dotor Maj*

Dokumentami formalno-prawnymi opracowania są:

- ustawa z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym,*
- uchwała Rady Gminy w Mirowie o przystąpieniu do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów.*

Podstawę prawną opracowania studium są przepisy art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015.199 – j.t) także zastosowanie do zmiany studium, na mocy przepisów art. 27 ww. ustawy.

Zmianę Studium sporządzono na podstawie uchwały Nr XXV/129/2013, Rady Gminy w Mirowie, z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów, w obrębach geodezyjnych Mirów Stary, Wierzchów Górny, Mirówek, Mirów Nowy i Rogów.

Część tekstu stanowiąca zmianę studium została wyróżniona kolorem i kursywą oraz naniesiona na rysunek studium w formie dodatkowych ustaleń doprecyzowujących i uzupełniających ustalenia studium z 1999 roku.

2. Cele Studium

Celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest:

- określenie istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem gminy,*
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania,*

- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- koordynacja planów miejscowych i wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Formę studium stanowią:

- tekst,
- rysunek w skali 1:10 000,
- dokumentacja formalno-prawna.

W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające m.in. z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań ponadlokalnych.

Celem opracowania zmiany studium jest zmiana uchwalonego w 1999 roku studium, która polega na uzupełnieniu jego treści w jednostkowe ustalenia, wymagane ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz wyznaczenie nowego kierunku rozwoju gminy. Niniejszy dokument sporządzono w formie tekstu jednolitego, uwzględniającego wprowadzone zmiany. Opracowana zmiana Studium jest kontynuacją polityki przestrzennej przyjętej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów z 1999 roku, z uwzględnieniem celów rozwojowych opartych na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii.

Podstawowym celem zmiany studium było rozpoznanie potencjału i ewentualne umożliwienie realizacji inwestycji, polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznych oraz innych źródeł energii odnawialnych (z wyłączeniem farm wiatrowych) w obrębach geodezyjnych Mirów Stary, Wierzchów Górny, Mirówek, Mirów Nowy i Rogów.

Zakres zagadnień zmiany treści studium wymagał doprowadzenia do zgodności w tym zakresie z wymogami zawartości studium, określonymi przez przepisy art. 10 przywoływanej wcześniej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015.199 – j.t).

Studium nie jest przepisem gminnym, lecz aktem kierownictwa wewnętrznego, w związku, z czym nie ma mocy aktu powszechnie obowiązującego. Nie stanowi, zatem podstawy do wydawania decyzji administracyjnych, w tym decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wiąże natomiast organy gminy przy sporządzaniu projektów planów miejscowych. Zgodnie z art. 20 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „plan miejscowy uchwała rada gminy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium, (...)”.

Integralną część niniejszej zmiany Studium, poza niniejszym tekstem, stanowią:

□- załącznik nr 1 – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów, w skali 1:10 000,

- załącznik nr 2 – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów – Uwarunkowania, w skali 1:10 000,

- załącznik nr 3 – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów – Kierunki, w skali 1:10 000.

3. Zakres opracowania

Zakres przestrzenny zmiany Studium określa uchwała Nr XXIV/156/2012 Rady Gminy Mirów z dnia 30 listopada 2012 r. Obejmuje on północną i centralną część gminy, położoną obrębach geodezyjnych *Mirów Stary, Wierzchów Górny, Mirówek, Mirów Nowy i Rogów.*

*Wyznaczony niniejszą zmianą obszar dopuszczalnej lokalizacji ogniw fotowoltaicznych w którym **zakazuje się jednocześnie lokalizacji turbin wiatrowych.***

4. Materiały wejściowe do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów – 2013r.

- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów”, 2013;

- „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Warszawa, 2004 r.,

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIRÓW

▪ POŁOŻENIE GMINY

Gmina Mirów położona jest w południowej części Województwa Mazowieckiego.

Gmina Mirów graniczy od południowego-wschodu z Województwem Świętokrzyskim (i położonymi w nim gminami Skarżysko Kościelne i Mirzec), od zachodu graniczy z gminą Szydłowiec – siedziba powiatu, gminą Jastrząb położoną w tymże powiecie, a od północy – z gminą Wierzbica położoną w ziemskim powiecie radomskim.

Wg fizycznogeograficznego podziału Polski J. Kordeckiego teren gminy Mirów położony jest w obrębie Przedgórze Łżeckiego, wchodzącego w skład makroregionu Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej.

▪ OBSZRY GMINY

Powierzchnia gminy Mirów obejmuje 7002 ha, z czego 2244 ha stanowią lasy (ok. 32%).

W gminie jest 10 sołectw i 10 miejscowości

Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco: grunty rolne zajmują 4437 ha, w tym gruntu orne 3480 ha, sady – 24 ha, łąki – 816 ha, pastwiska – 117 ha.

▪ LUDNOŚĆ

▪ ZALUDNIENIE

Wg stanu z 31.12.1997 r. w gminie Mirów zamieszkiwało 4539 osób, w tym 2308 mężczyzn i 2231 kobiet.

Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 65 osób.

Wg danych z 1993 r. udział grupy w wieku poprodukcyjnym wynosił 15,13%, przyrost naturalny – (minus) 0,53 % (w 1997 r. 0,82%).

▪ - ZATRUDNIENIE

W gminie Mirów wg danych z 1994 r. czynnych zawodowo było 2657 osób, w tym poza rolnictwem – 1379 osób i w rolnictwie 1278.

Głównymi źródłami utrzymania ludności gminy Mirów były: pozarolnicze – 57%, rolnictwo – 28% i niezarobkowe źródło utrzymania – 15 % ludności.

Stopa bezrobocia kształtowała się w tym okresie na poziomie 18,3 % (jedna z wyższych w b. województwie radomskim).

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

ELEMENTY ABIOTYCZNE

▪ MORFOLOGIA, HYDROGRAFIA

Duży wpływ na rzeźbę terenu gminy Mirów ma struktura podłoża zbudowanego ze skał mezozoicznych (jury) stanowiących monoklinalne obrzeżenie Gór Świętokrzyskich. Procesy degradacyjne, które rozpoczęły się na przełomie kredy i trzeciorzędu doprowadziły do ścięcia tych warstw i wyniku różnej odporności powstanie rzeźby kuestowej. W środkowej części terenu taką kuestę wyznacza pas wzniesień o charakterze ostańców. Ku północy warstwy jurajskie zapadają się głęboki pod utwory czwartorzędowe, Główne rysy rzeźby uformowały się we wczesnym trzeciorzędzie, w którym powstały założenia głównych dolin Iłżanki. Trzeciorząd był tu okresem lądowym, w którym przeważały procesy wietrzenia i degradacji.

Duży wpływ na rzeźbę miał też okres czwartorzędu, kiedy to obszar ten był dwukrotnie zlodowacony – w czasie krakowskiego następnie zasypany. Natomiast w czasie maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Radomki) teren ten znajdował się w strefie marginalnej lodowca, o czym świadczą zdenudowane wzgórza i pagórki moren czołowych. Po ustąpieniu lodowca – teren podlegał głównie procesom denudacyjnym i degradacyjnym, co w znaczeniu stopniu zredukowało i przekształciło osady lodowcowe.

Wyróżniającymi się elementami w rzeźmie gminy Mirów są zdenudowane ostańce jurajskie w formie wzgórz lub garbów, układające się w ciągu o kierunku NW-SE w środkowej części terenu. Stanowią one zanieczyszczony fragment kuesty środkowo-jurajskiej. Ostańce te są zróżnicowanej wielkości, a ich wysokość względna wynosi 15-30 m. Spadki zboczy są różnicowane, na ogół 5-10% i powyżej 10%, ale miejscami poniżej 5%. Formy te są pokryte utworami plejstoceniowymi.

Przeważający obszar – w jego północnej i południowej części to zdenudowana wysoczyzna plejstoceniowa o powierzchni na ogół płaskiej, miejscami falistej, o spadkach poniżej 5% lokalnie – na zboczach dolin powyżej 5%. Powierzchnia wysoczyzny w północnej części gminy położona jest na wysokości 195-220 m n.p.m., a w południowej – 200 – 250 m n.p.m. Powierzchnia nachylona jest w kierunku północno-wschodnim. Powierzchnię wysoczyzny urozmaicają liczne wzgórza i pagórki moren czołowych o zdenudowanej powierzchni i zróżnicowanej wielkości. Ich wysokości względne wahają się od 5 do 25 m. Nachylenia zboczy na ogół wynoszą a 5-10%, miejscami powyżej 10%.

Formy wydmore występują na powierzchni wysoczyzny plejstoceniowej i wyższych tarasów plejstoceniowych, głównie w północnej i wschodniej części terenu. Są

to niewielkie wały i pagórki o wysokości względnej 1-3 m i nachyleniach zboczy powyżej 5%.

Dolinki nieckowate rozcinają powierzchnię wysoczyzny mają charakter erozyjno-denudacyjny i są na ogół suche – są to raczej formy niewielkie.

Wzdłuż doliny Łżanki oraz wokół jej źródłiskowego obniżenia ciągną się plejstocenijskie wyższe tarasy erozyjno-denudacyjne. Są to ślady większego odpływu wód powierzchniowych w okresie późnego plejstocenu. Tarasy mają prawie płaską powierzchnię i wznoszą się ok. 2-5 m ponad powierzchnię dna współczesnych dolin obniżeń.

Centralną część terenu zajmuje rozległe obniżenie nieustalonej genezy o powierzchni płaskiej, położone na wysokości 195-200, n.p.m., wykorzystane przez źródła Łżanki. Obniżenie przechodzi bez wyraźnej granicy w taras zalewowy doliny Łżanki również o powierzchni płaskiej, o szerokości 500-700 m, wyniesiony ok. 1-1,5 m ponad średni poziom w rzece.

Współczesne dna dolin bocznych ze stałym odpływem, o powierzchni płaskiej wyniesione są ok. 0,5-1 m ponad poziom wód w ciekach.

Oceniając ogólne ukształtowanie powierzchni obszaru gminy z punktu widzenia zagospodarowania terenu, należy stwierdzić, że przeważają tereny charakteryzujące się dobrymi warunkami do lokalizacji zabudowy i dla rolnictwa.

Jako tereny o ograniczonej przydatności dla zabudowy (z uwagi na morfologię terenu) należy uznać miejsca, gdzie spadki zboczy przekraczają 10%.

▪ BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem geologicznym rejon gminy Mirów leży w obrębie mezozoicznego obrzeżenia antyklinorium świętokrzyskiego.

Podłoże stanowią tu utwory jurajskie, które w środkowej części i południowej części wchodzi na powierzchnię terenu. Są to na ogół piaskowce o barwie białej i różowej. Na północnym zboczu góry Piekło piaskowce te tworzą bardzo oryginalne formy skalne powstałe w wyniku rozpadu bloków skalnych pod wpływem wietrzenia mechanicznego. Na znacznej części terenu, w związku z monoklinalnym, kuestowym układem warstw, utwory jurajskie zalegają głęboko (14-37 m ppt) pod przykryciem utworów czwartorzędowych. Są to naprzemianległe warstwy piaskowców, mułowców, łupków, wapieni piaszczystych z przewarstwieniami syderytów.

Powierzchnię wysoczyzny i częściowo wzgórze ostańców pokrywają gliny zwałowe oraz piaski związane ze zlodowaczeniem środkowopolskim. Na powierzchni pokryte są cienką (do 1 m) warstwą pyłu lub piasków pylastych związanych z procesami denudacyjnymi i wietrzeniowymi. Gliny na ogół piaszczyste, lokalne pylaste, miejscami piaski gliniaste, z domieszką żwirów i otoczków. Miąższość glin wynosi od 2 do ponad

4,5 m. Większe płyty glin występują na północ od Mirowa i w okolicy Mirówka oraz w okolicy Zbijowa i na południe od Kierza Niedźwiedziego.

Pokrywają duże powierzchnie piaski są pochodzenia lodowcowego oraz wodnolodowcowego (nierozdzielone). Są to piaski średnie, lokalne grube, drobne lub gliniaste z domieszką żwirów. Miąższość piasków w przewadze przekracza 4,5 m. Lokalnie piaski wodnolodowcowe występują w podłożu glin zwałowych.

Wzgórza i pagórki moren czołowych zbudowane są z piasków i żwirów zwałowych z domieszką otoczków i lokalnie glin. Miąższość tym tych utworów przekracza 4,5 m.

Tarasy wzdłuż dolny Iłżanki zbudowane są z piasków rzecznych. Są to piaski różnoziarniste, od pylastych do grubych, miejscami z domieszką żwirów. Miąższość tych utworów waha się od 0,5 do 4,5 m. Miejscami w podłożu piasków rzecznych zalegają mułki i ły zastoiskowe. W okolicy Bieszkowa Górnego mułki wchodzi na powierzchnie terenu. Technicznie są to pyły, piaski ilaste, ły piaszczyste i ły o miąższości ponad 2,5 m.

W niektórych miejscach w północnej i wschodniej części gminy na piaskach wodnolodowcowych lub piaskach rzecznych leżą piaski wydmowe o niewielkiej miąższości (1-3 m). Są to piaski drobne, lokalne pylaste.

Utwory deluwialne występują w dnach dolinek denudacyjnych. Pod względem technicznym są to przeważnie piaski i pyły. Miąższość tych utworów wynosi do 1,5 m.

Utwory rzeczno-bagiennie wypełniają dna dolin ze stałym odpływem i zagłębienia. Są to namuły, torfu, piaski humusowe o miąższości przeważnie do 1,5 m. Torfu występujące głównie w obrębie rozległego obniżenia w środkowej części terenu.

Oceniając budowę geologiczną z punktu widzenia potrzeb budownictwa należy stwierdzić, że jest ona na ogół korzystna. Grunty dla budownictwa zajmują większą część terenu gminy.

Grunty niekorzystne do zabudowy zalegają w dnach dolin i zagłębieniach.

▪ SUROWCE MINERALNE

W wyniku poszukiwań w latach 60-tych udokumentowano w kat. C₂ w okolicy Bieszkowa Górnego złoża piasków i złoża pospółki. Złoże składa się z 3 pól, z których 2 (B i C) położone są na terenie gminy. Złoże to nie jest eksploatowane. Surowcem są piaski i żwiry moren czołowych.

Wielkość i zasoby złoża przedstawiają się następująco:

	Powierzchnia złoża w m ²	Zasoby złoża w m ³	
		Pospółka	Piasek
Pole B	144 200	-	401 984
Pole C	543 600	633 860	2 566 495

Utwory budujące złożę określane są jako średniej jakości. Polecane do eksploatacji jest przede wszystkim pole **A**, położone poza granicami gminy.

Poszukiwania prowadzone w innych punktach gminy – np. w okolicy wsi Kierz Niedźwiedzi – dały wynik negatywny. Występujące tam piaski i żwiry uznano za przydatne jedynie do eksploatacji dorywczej na potrzeby lokalne z uwagi na słabą jakość surowca, nierównomiernie uziarnienie i na ogół niedużą miąższość warstw.

Na potrzeby lokalne eksploatowane są następujące odkrywki:

- Piaski – w Mirówku (kilka punktów), Nowym Mirowie (kilka punktów), w Rogowie (kilka punktów), Starym Mirowie (kilka punktów), Bieszkowie Górnym (jeden punkt), Bieszkowie Dolnym (kilka punktów), Zbijowie Dużym (jeden punkt).
- Pospółki i żwiry – w Bieszkowie Górnym (dwa punkty), w Kierz Niedźwiedzim (dwa punkty), Zbijowie Dużym (kilka punktów), Zbijowie Małym (kilka punktów).

Eksploatacja przez ludność spowodowała dewastację terenu na obszarze ponad 8 ha – tereny poeksploatacyjne wymagają rekultywacji.

W latach międzywojennych prowadzono metodą odkrywkową w kilku punktach w okolicy wsi Mirów eksploatację rudy żelaza, bazując na przewarstwieniach syderytów w piaskowcach jurajskich. Eksploatacji tej zaniechano jako całkowicie nieopłacalnej.

▪ **WODY POWIERZCHNIOWE**

Pod względem hydrograficznym teren gminy położony jest w zlewni środkowej Wisły i przebiegają przez niego fragmenty działów wodnych rozdzielających zlewnie trzech rzeczek wpadających do Wisły: Łżanki, Radomki i Kamiennej. Znaczna część terenu leży w zlewni Łżanki i jest to obszar źródłiskowy tej rzeki. Fragmenty północnej i zachodniej części terenu należą do zlewni Szabasówki wpadającej do Radomki, a fragment południowo-zachodni leży w zlewni rzeki Kamiennej.

Główną rzeką na terenie gminy Mirów jest Łżanka biorąca swój początek w rozległym obniżeniu w centralnej części terenu ze spływu niewielkich strumieni. Od Mirowa Łżanka ma już charakter rzeki. Szerokość koryta wynosi ok. 2 m, a rzeka wcięta jest 1-1,5m w taras zalewowy.

Stan wody na Łżance obserwowane są na wodowskazie w Łży – ok. 17 km w dół rzeki. Z obserwacji wynika, że rytm roczny rzeki charakteryzuje się występowaniem stanów wysokich w okresie wiosennym i letnim, a niżówek w okresie wczesnoletnim i zimowym. Różnica między stanami wysokimi a niskimi z badanego 5-lecia wynosiła ok. 20 cm, natomiast rozpiętość stanów ekstremalnych z całego okresu obserwacyjnego – ok. 140 cm.

Przepływ Iłżanki w Iłży w badanym okresie określano na ok. 1,3 m³/s, natomiast najwyższy notowany przepływ na terenie gminy Mirów jest z pewnością znacznie mniejszy.

Próby wody do analiz pobierane są w Seredzicach (ok. 15 km w dół rzeki). Wody Iłżanki do Iłży powinny być w I klasie czystości. Obecnie na terenie gminy Mirów nie występują obiekty, które mogłyby mieć istotny niekorzystny wpływ na stan czystości wody w rzece (obiekt hodowlany w Mirowie zlikwidowano).

Ponadto, przez teren gminy Mirów, przepływa rzeka Szabasówka (km 23+220-23+800), zaliczana do dróg publicznych znajduje się w ewidencji wód, urządzeń melioracyjnych wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, którą w imieniu Marszałka Województwa Mazowieckiego prowadzi Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Radomiu Inspektoriat w Szydłowcu, w związku z powyższym:

- wszystkie zamierzenia kolidujące z rzeką Szabasówką podlegają obowiązkowi uzgodnienia z w/w organem*
- wprowadza się zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu rzeki;*
- narzuca się obowiązek ustalenia w planach miejscowych prawa do powszechnego korzystania z wód*

Pozostałe ciekły na obszarze gminy to dopływ Iłżanki lub jej strumienie źródłowe oraz kanały drenażowe obniżenie środkowej części terenu.

W środkowej części terenu koło wsi Mirów znajduje się kompleks stawów hodowlanych, wymagających renowacji.

▪ WODY PODZIEMNE

Na obszarze gminy wody podziemne występują w utworach dolnej, środkowej i górnej jury oraz czwartorzędu.

Jurajski poziom wodonośny:

Wg najnowszych badań – prawie cały teren gminy znajduje się w zasięgu występowania głównego zbiornika wód podziemnych „Wierzbica-Ostrowiec” (GZWP 420), w obrębie którego konieczne jest podjęcie działań ochronnych dla zachowania wysokiej jakości wody. Zbiornik ten o wstępnie określonej powierzchni 617 km² i ponadto powierzchni zasilania na 175 km² sięga na terenie gminy Mirów działu wodnego rzek Kamiennej i Iłżanki. Jest to zbiornik górnourajski szczelinowo-krasowy.

W rejonie tym, oprócz GZWP 420 znajdują się ponadto: górnokredowy główny zbiornik wód podziemnych Niecka Radomska (GZWP 405), otaczający GZWP 420 od północy i wschodu; środkowo- i dolnojurajski zbiornik wód podziemnych Szydłowiec (GZWP 413), którego obszar zasilania w niewielkim stopniu pokrywa się z GZWP 420; górnourajski główny zbiornik wód podziemnych Goszczewice (GZWP 412) graniczący z GZWP 420.

W obszarze występowania jury górnej wody podziemne występują również lokalne w utworach czwartorzędowych – poziom ten występuje np. fragmentarycznie w rejonie Wierzbicy (Nowy Dwór – Mirówek – Polany).

W powierzchni zwierciadła wody zaznaczają się wyraźnie rejony drenażu związane z eksploatacją wód podziemnych (np. Wierzbica, Trębowiec) oraz z naturalnym odpływem wód podziemnych (np. strefa drenażu Iżanki). W części NW zbiornika wyraźnie zaznacza się w rejon drenażu związany z odwadnianiem wyrobiska kopalnego na złożu „Wierzbica A”.

Teren gminy Mirów określony został jako obszar najwyższej ochrony (ONO) głównego zbiornika wód podziemnych 420. Dla w/w obszaru sformułowano odpowiednio nakazy, zakazy i ograniczenia, mające na celu ochronę ilościową i jakościową surowca, jakim są zasoby wody.

Pod względem hydrochemicznym wody podziemne zbiornika 420 są w większości wodami naturalnymi typu HCO_3^- -Ca i HCO_3^- -Ca-Mg. W toku prac badawczych stwierdzono odbiegającą znacznie od typów wód naturalnych wody w punkcie nr 200 w Mirowie Starym.

Zasilanie zbiornika odbywa się bezpośrednio na wychodniach i przez przepuszczalne utwory czwartorzędowe. Poziom wodonośny związany jest z występowaniem wapieni, które tworzą system szczelin. System szczelinowo-krasowy najlepiej rozwinięty jest do głębokości 200 m. Strefa ta jest najbardziej wydajna w wodę. Zwierciadło wód jest w przewodzie swobodne.

Czwartorzędowy poziom wodonośny:

Pierwszy poziom wodonośny występuje w piaskach aluwialnych oraz piaskach plejstoceńskich występujących na utworach gliniastych. Podstawą gromadzenia się wód są gliny zwałowe. Poziom ma swobodny charakter lustra. Zbiornik ten ma ograniczoną zasobność, o której w zasadzie decydują opady atmosferyczne – w czasie długich okresowych bezopadowych poziom ten łatwo traci wodę.

Drugi poziom wodonośny zalega głębiej, średnio od 10 do 30 m. Występuje on w piaskach i żwirach znajdujących się pod utworami gliniastymi. Zalesienie zbiornika odbywa się na skutek przesączania wód warstw glin. Ogólnie można stwierdzić, iż zasobność zbiornika wód czwartorzędowych jest niewielka.

▪ WODY GRUNTOWE

Zwierciadło występowania I-go poziomu wód gruntowych kształtuje się przede wszystkim w zależności od budowy geologicznej i rzeźby terenu.

Na przeważającej części terenu wody gruntowe występują głębiej niż 5 m ppt. A najczęściej głębiej niż 10 m. ppt. Wody te na ogół zalegają w czwartorzędowych piaskach i żwirach, niekiedy pod gliną. Wody szczelinowe w spękanych piaskowcach i innych skałach jurajskich występują w środkowej części terenu. Niekiedy wody zalegające w utworach czwartorzędowych łączą się z wodami jurajskimi.

W północno-zachodniej części terenu (wieś Mirówek) wody gruntowe zalegają bardzo głęboko – ok. 20 m ppt. i jest ich bardzo mało, jest to wynik eksploatacji kopalni i ujęć wody dla cementowni Wierzbica. Wyznaczony teoretycznie maksymalny zasięg lejania depresyjnego (przy założeniu podjęcia eksploatacji na niższym poziomie 160 m ppt.) nie sięga granic gminy Mirów, jednak faktycznie pokrywa się on z zasięgiem zbiornika podziemnego wód jurajskich.

W związku z występowaniem w wielu miejscach utworów trudnoprzepuszczalnych (głównie gliny zwałowe) należy się liczyć z możliwością występowania i utrzymywania się tzw. „wierzchówek” – płytkich wód zawieszonych w okresach intensywnych opadów lub roztopów.

Najpłycej (stałe lub okresowo płycej niż 1 m ppt.) wody I-go poziomu zalegają w obrębie den dolin ze stałym odpływem i w zagłębieniach. Wahania tego poziomu zależne są bezpośrednio od poziomu wody w ciekach oraz wielkości i intensywności opadów.

Liczne na ogół suche dolinki denudacyjne charakteryzują się gwałtownymi zmianami poziomu wód gruntowych w zależności od opadów atmosferycznych i roztopów. W dolinkach położonych na terenach leśnych (w południowej części gminy) gwałtowność tych zmian jest zmniejszona przez właściwości retencyjne lasów.

Płytkie wody gruntowe zalegają na głębokości 2-5 m oraz płycej niż 2 m ppt. występują głównie w sąsiedztwie dolin i zagłębień terenu.

Oceniając warunki gruntowo-wodne z punktu widzenia potrzeb rolnictwa jak i budownictwa mieszkaniowego należy stwierdzić, że są one na ogół korzystne.

Tereny o niekorzystnych warunkach wodnych występują jedynie w dnach dolin i zagłębień oraz w ich otoczeniu.

Na pozostałych terenach wody gruntowe zalegają głęboko – jedynie okresowo, przy dużych odpadach na terenach zbudowanych z utworów trudnoprzepuszczalnych mogą występować „występować”, które utrudniają prace fundamentowe.

▪ KLIMAT

Według podziału polski na regiony klimatyczne W. Okołowicza gmina Mirów położona jest w rejonie „mazowiecko-podlaskim”.

Wybrane elementy klimatu dla gminy przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura powietrza **+7,2°C**,
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca **+ 17,4°C**,
- średnia temperatura najzimniejszego miesiąca **- 5,2°C**,
- średnia roczna ilość dni z temperaturą poniżej 0°C – **121**,
- średnia roczna ilość dni z temperaturą powyżej 25°C – **31**,
- średnia roczna wilgotność względna **79%**,
- średnia roczna ilość dni z mgłą – **30**,
- średni roczny opad atmosferyczny – **587 mm**,
- średnia roczna ilość dni pochmurnych – **156,5**,
- okres wegetacji roślin trwa **210 dni**.

Na terenie gminy dominują wiatry z kierunków zachodnich. Najrzadziej notowane są wiatry z kierunków południowych i północnych.

W obrębie gminy występują tereny o bardzo dobrych warunkach topoklimatycznych – południe zbiega o korzystnych warunkach solarnych, termicznych i wilgotnościowych oraz o dobrym przewietrzeniu, wskazane do upraw roślin dobrych warunków klimatycznych a głównie termicznych (roślin ciepłolubnych).

Jednocześnie są to tereny korzystne dla lokalizacji obiektów o funkcjach mieszkaniowych i rekreacyjnych. Kompleksy takich terenów występują na północ od Rogowa, na północ od Bieszkowa Dolnego oraz pod lasem na południe od tej wsi, na południe od Mirówka i na południowy-wschód od Kierza Niedźwiedziego (pod lasem).

▪ GLEBY

Obszar gminy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków glebowych. Najlepsze (relatywnie) gleby występują na północ od doliny Iłżanki. Są to gleby bielcowe i brunatne. W dolinach rzek (głównie Iłżanki) występują gleby pochodzenia organicznego. Duży udział w ogólnej powierzchni gruntów zajmują gleby o niskich wartościach produkcyjnych – wytworzone z piasków słaboglinnych.

Gleby prawnie chronione (klas I – IV) zajmują ok. 23% ogólnej powierzchni gminy, tj. ok. 1 619 ha. Chronione prawnie są także gleby pochodzenia organicznego.

▪ WARUNKI GRUNTOWO BUDOWLANE

Występujące na obszarze gminy Mirów piaski różnoziarniste (od pylastych do gruboziarnistych) miejscami z domieszką żwirów, o miąższości od 0,5 do 4,5 m są dobrym podłożem budowlanym.

Piaski i żwiry lodowcowe plejstoceniowe, piaski średnie, piaski gliniaste z domieszką żwiru, otoczaki, kamienie, lokalne gliny o miąższości do ponad 4,5 m – to grunty nośne, sypkie, lokalne spoiste, zagęszczone.

Piaski czołowe-morenowe plejstoceńskie, piaski różnoziarniste, żwiry, otoczaki, kamienie, lokalnie gliny – to grunty nośne w przewadze sypkie, lokalne spoiste zagęszczone.

Piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe plejstoceńskie – przeważnie różnoziarniste, lokalne grube gliniaste z domieszką żwirów, o miąższości do ponad 4,5 m to grunty nośne, sypkie, lokalnie spoiste, zagęszczone.

Piaski, mułowce z wkładkami wapieni, margli i sydereytów – utwory morskie – to grunty nośne (skały miękkie, miejscami twarde).

Piaski eoliczne, holocenne – drobne, pylaste, o miąższości 1 -3 m – to grunty słabonośne, luźne utrudniające budownictwo.

Mułki i ropy – plejstoceńskie utwory zastoiskowe – pyły, piaski pylaste, piaski ilaste, ropy, ropy piaszczyste o miąższości do ponad 2,5 m – grunty mineralne, spoiste, pod wpływem wody uplastyczniające się – to grunty utrudniające budownictwo.

Holocenne torfy, utwory bagienne o przeważającej miąższości ok. 0,5 – 1,5 m – grunty organiczne, sypkie lub spoiste, nieskonsolidowane, miejscami nawodnione – to grunty niekorzystne dla budownictwa.

Holocenne namuły, torfy, piaski deluwialne, piaski różnoziarniste, pyły piaszczyste, pyły o miąższości do 1,5 m – grunty mineralne nieskonsolidowane - to grunty niekorzystne dla budownictwa.

Z powyższej charakterystyki wynika, iż grunty słabonośne i nienośne występują w dolinach rzek i cieków, w szczególności w obrębie tarasów zalewowych a także w zabagnionych zagłębieniach terenu.

W ich otoczeniu często występują grunty o wysokim poziomie wód gruntowych, pogarszające warunki podłoża budowlanego.

ELEMENTY BIOTYCZNE

▪ SZATA ROŚLINNA

▪ - LASY

Najbardziej znaczącym elementem w środowisku przyrodniczym są lasy. Spełniają one wielorakie funkcje; środowiskotwórcze, krajobrazowe, ochronne, społeczne – przyczyniające się do zachowania równowagi ekologicznej w obrębie gminy.

W uszczegółowieniu funkcje lasu przedstawiają się następująco:

- zachowanie zasobów genowych flory i fauny oraz przywracania bioróżnorodności i naturalności krajobrazu,
- retencjonowanie i łagodzenie ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych,
- przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb oraz stepowania krajobrazu,
- korzystna modyfikacja warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych,
- wiązanie dwutlenku węgla i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacja ich negatywnego działania,
- tworzenie możliwości wypoczynku oraz poprawy warunków życia dla ludności gminy i okolic.

Lasy gminy Mirów zajmują powierzchnię ogólną 2244 ha, w tym lasy sektora publicznego (państwowe i publiczne) 2100 ha, lasy indywidualne gospodarstw rolnych – 144 ha. Lesistość gminy wynosi 32,05%.

Terytorialne lasy gminy Mirów przynależą Nadleśnictwu Skarżysko, obręb Szydłowiec.

Obszary leśne skupione są w południowej części gminy, występując tu w formie kilku zwartych jednolitych, w przewadze rozległych kompleksów, będących brzegowym fragmentem lasów Puszczy Świętokrzyskiej Lasy gminy Mirów znajdują się w naturalnym zasięgu jodły, buka, jaworu. W ich obrębie przeważają siedliska borowe (bór mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży), gdzieś w obniżeniach terenu olszowe. Z gatunków dominują tu sosna z domieszką jodły, dębu, buka, świerka, brzozy, grabu, olszy oraz aczkolwiek w znaczeniu mniejszym zakresie) jodłowe z udziałem sosny, buka, dębu, świerka, brzozy. Przeciętny wiek drzewostanu w odniesieniu do całego obrębu Szydłowiec wynosi 52 lata, przy czym w środkowej i wschodniej części terenu zaznaczają się bardzo stare drzewostany w wieku powyżej 100-130 lat.

Opisywane tereny leśne odznaczają się dość znacznie zróżnicowaną rzeźbą terenu (wzniesienia ostańców denudacyjnych, wzgórza i pagórki moren czołowych, wały i pagórki wydmore). Występujące w ich obrębie źródła i ciek wodne przy nieprzepuszczalnym, skalistym podłożu ze stosunkowo wysokim poziomem wód gruntowych (wody zawieszane) powodują lokalne zabagnienia i ogólnie dużą wilgotność gleb.

Przedstawione powyżej cechy stanowią o wysokich walorach biocenotycznych oraz krajobrazowych istniejących zbiorowisk leśnych.

Podkreślenia wymagają również wartości kulturowe lasów, związane z rozwijającym się tu niegdyś przemysłem górniczym i hutniczym (dawne Staropolskie Zagłębie Przemysłowe).

Stan środowiska leśnego ulega pewnym przemianom wskutek prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej, co prowadzi niejednokrotnie do ich zdrowotnego zagrożenia. Do destabilizacji drzewostanów przyczyniają się również panujące w ostatnim okresie warunki atmosferyczne – zwłaszcza suszem ostre zimy i klęski huraganowe.

W celu oceny wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy, wyróżnia się strefy (0-III), przy czym ustalenie następuje na podstawie rejestracji zmian powstałych w drzewostanach (dotyczy zmian w aparacie asymilacyjnym, przyroście i żywotności drzew) oraz na podstawie zmian charakteru roślinności.

Na terenie gminy Mirów wszystkie lasy wchodzą w zasięg I strefy słabego zagrożenia przemysłowego, charakteryzującej się występowaniem początkowych objawów uszkodzenia aparatu asymilacyjnego drzew. Poza tym stan zdrowotny i sanitarny lasów w uogólnieniu uznaje się za dobry. Nie dochodzi tu do nadmiernego wydzielania się posuszu. W drzewostanach nie stwierdzono występowania szkodników owadzych ani pasożytniczych grzybów w ilości zagrażającej zdrowotności lasu.

▪ ZADRZEWIENIA

Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia nie będące zbiorowiskami leśnymi – wraz z zajmowanym terenem i pozostałymi składnikami jego szaty roślinnej.

W obrębie gminy Mirów zespoły zadrzewień przybierają następujące formy:

- zadrzewienia przywodne – ciągną się pasmowo wzdłuż rzek i cieków wodnych, tworząc w obrębie den dolinnych malownicze układy o znacznym stopniu naturalności (w szczególności górny, źródliskowy odcinek doliny rzeki Iłżanki oraz doliny jej dopływów);
- zadrzewienia przydrożne – towarzyszą drogom i innym ciągom komunikacyjnym (zwłaszcza trasy: Wierzbica – Mirów – Zbijów Duży; Rogów – Bieszków Dolny)
- zadrzewienia przyzagrodowe – pokrywają tereny towarzyszące zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej w poszczególnych wsiach i przysiółkach (cały obszar gminy),
- zadrzewienia pozostałe – wypełniają powierzchnie parku i podworskiego w Mirowie, cmentarzy oraz innych form zieleni urządzonej.

Z ekologicznego punktu widzenia zadrzewienia wspólne z lasami to naturalne „bufory środowiskowe” wspierające stabilność krajobrazu. W obrębie gminy pełnią one wiele zróżnicowanych środowiskowo funkcji. Stanowią je:

- zwiększenie wodnej retencji krajobrazu,
- ograniczenie ewapotranspiracji na gruntach ornych,

- ochrona zlewni źródłowych,
- przeciwdziałanie wodnej i wietrznej erozji gleby,
- ochrona czystości wód powierzchniowych,
- ochrona przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi pochodzącymi z różnych źródeł emisji,
- ochrona przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji drogowej,
- zapobieganie tworzeniu się zasp śnieżnych na szlakach komunikacyjnych,
- wzmacnianie naturalnego oporu środowiska przeciw szkodnikom roślin uprawnych,
- zapewnienie warunków bytowania określonych gatunków roślin i zwierząt, z których możliwe jest dalsze rozprzestrzenianie się,
- poprawa warunków bytowania określonych gatunków roślin i zwierząt, z których możliwe jest ich dalsze rozprzestrzenianie się,
- poprawa warunków klimatyczno-higienicznych i ekologicznych w obrębie terenów zabudowanych,
- zwiększenie turystyczno-wypoczynkowych atrakcyjności terenu.

▪ ZBIOROWISKO ŁAKOWO-PASTWISKOWE

Zespoły roślinności łąkowo-pastwiskowej skupione są głównie w dolinach rek i cieków wodnych (Dolina Łżanki z dopływami, dolina Szabasówki), kumulując się rozległą połącią w rejonie ograniczonym miejscowościami: Mirów – Rogów – Zbijów Duży – Zbijów Mały, gdzie pokrywają miejsca w przewadze uwilgotnione.

Zbiorowisko łąkowo-pastwiskowe odznaczają się szczególnymi walorami przyrodniczymi. Mają one istotne znaczenie ekologiczne, wodochronne (przeciwdziałanie zakłóceniom bilansu wodnego poprzez zapobieganie nadmiernemu parowaniu terenowemu, ochronę źródeł, przeciwdziałanie erozji wodnej), hydrologiczne (utrzymywanie płytkich wód powierzchniowych); ponadto, aczkolwiek w nieco mniejszym zakresie pełni funkcję glebochronną, klimatyczno-higieniczną, krajobrazową.

Są to zbiorowiska częściowo naturalne, częściowo seminaturalne.

▪ ZBIOROWISKA SZUWAROWO – TORFOWISKOWE

Zespoły roślinności szuwarowo-torfowiskowej zajmują żyzne siedliska łąk wilgotnościowych, bagiennych oraz torfowisk.

Roślinność ta tworzy malownicze, miejscami dość rozległe połączenia układając się w przewadze pasmo wzdłuż biegu dolin rzecznych – zwłaszcza górnego odcinka rzeki Łżanki z dopływami i rzeki Szabasówki, jak również pokrywa gdzieś tam miejsca wilgotne i zatorfione w obrębie podmokłych enklaw leśnych.

Obszar zbiorowisk szuwarowo-torfowiskowych odznacza się specyficznymi walorami przyrodniczymi; występująca w ich obrębie szata roślinna zawiera m.in. gatunki chronione, rzadkie i ginące, warunki zarazem byt określonej grupy zwierząt, w tym coraz już rzadziej spotkanych ptaków wodno-błotnych.

Zbiorowiska szuwarowo-torfowiskowe pełnią też istotną rolę ekologiczną i hydrologiczną (naturalna retencja i poziomu wód gruntowych).

▪ OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

• OCHRONA PRAWNA PRZYRODY

Obszary i obiekty przyrodnicze:

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie”

Południowa część gminy, do drogi Bieszków Dolny – Rogów – Mirów i dalej korytem rzeki Iłżanki położona jest w zasięgu **Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie”**, utworzonego uchwałą nr XV/69/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983 r. (Dz. U. WR Nr 9, poz. 51), zachowującą moc prawną rozporządzeniem nr 13/90 Wojewody Radomskiego z dnia 18 grudnia 1990 r. w sprawie ustalenia wykazu aktów prawa miejscowego – ujętym w załączniku do Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych województw: białkopodlaskiego, ciechanowskiego, ostrołęckiego, płockiego, radomskiego, siedleckiego, skierniewickiego warszawskiego nadal obowiązujących na obszarze województwa mazowieckiego lub jego części (Dz. U. WM Nr 10, poz. 92).

Obszar ten odznacza się bardzo dużymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, na które składają się: rozległy kompleks leśny Krainy Gór Świętokrzyskich, z ciekawie „wyżłobioną” linią brzegową o znacznych walorach biocenotycznych i geomorfologicznych – objęte tu w całości ochroną prawną, mozaika malowniczo rozproszonych niewielkich powierzchni leśnych, zadrzewień, zakrzewień, łąk, torfowisk i pól uprawnych, dolina rzeczna Iłżanki z licznymi rozgałęzieniami i źródłiskami, urozmaicona rzeźba terenu. Ponadto w rejonie w tym istnieją ślady Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego, związane z wydobyciem i przeróbką rud żelaza.

Celem zabezpieczenia walorów środowiska przyrodniczego, w obrębie obszaru chronionego krajobrazu wprowadzono – zgodnie z uchwałą – następujące zasady zagospodarowania i zakazy:

Zasady zagospodarowania:

- wykorzystanie obszarów dla potrzeb gospodarczych z równoczesnym zachowaniem czystości wód, gleby i powietrza,
- prowadzenie prac melioracyjnych i innych przedsięwzięć związanych z gospodarką wodną w sposób zapewniający zachowanie równowagi biologicznej środowiska,

- odbudowa dawnych i budowa nowych lokalnych zbiorników wodnych,
- dopuszczenie do pobrania kruszywa naturalnego i torfu jedynie dla potrzeb lokalnych za wyjątkiem istniejących i aktualnie prowadzących eksploatację do celów przemysłowych, do czasu jej zakończenia, z równoczesnym prowadzeniem rekultywacji terenów wyeksploatowanych.
- wykorzystanie i zagospodarowania terenów dla celów rekreacji i turystyki,
- nadanie budownictwu mieszkaniowemu, usługowemu i turystycznemu cech estetycznego wyglądu zsynchronizowanego z otoczeniem,
- dążenie do zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo (nieużytki i gleby klas VIz) oraz wyprowadzenie w szerszym zakresie zadrzewień kompleksowych,
- ograniczone stosowanie sprzętu i narzędzi powodujących nadmierny, szkodliwy dla organizmu ludzkiego hałas.

Zakazy:

- wszelkiej działalności prowadzącej do: zanieczyszczenia wód, powietrza i gleby oraz niekorzystnych zmian warunków wodnych,
- lokalizowania ośrodków gospodarki hodowlanej (zwierzęcej) na skalę przemysłową,
- lokalizowania nowych kopalni kruszywa i torfu na skalę przemysłową,
- używania urządzeń i narzędzi powodujących nadmierny hałas (poza sprzętem administracji lasów Państwowych i rolnictwa),
- lokalizowanie ośrodków wypoczynkowych i innych budowli na terenach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 100 m od brzegu rzek i zbiorników wodnych.

Pomniki przyrody ożywionej:

Na terenie gminy usytuowane są dwa **pomniki przyrody ożywionej**, ustanowione Rozporządzeniem Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. (Dz. U. Nr 20, poz. 180).

Pomniki przyrody reprezentowane są tutaj przez 4 obiekty – w tym 1 grupę drzew i 3 drzewa pojedyncze.

Są to:

- Grupa 10 dębów szypułkowych w wieku powyżej 150 lat, obwody pni na wysokości 130 cm: 250 – 550 cm, wysokość 14 – 21 m; zlokalizowane na terenie leśnym Nadleśnictwa Skarżysko, obręb Szydłowiec, obok leśniczówki – poddz. 39 I, w przewidzianej rzędowo po obu stronach drogi;

- Dąb szypułkowy w wieku 300 lat, obwód pnia 530 cm, wysokość 23 m – zlokalizowany na terenie parku w Mirowie Starym;
- Dąb szypułkowy w wieku 300 lat, obwód 430 cm, wysokość 21 m – lokalizacja jw.;
- Jesion wyniosły w wieku 150 lat, obwód pnia 340 cm, wysokość 23 m – lokalizacja jw.,

Zgodnie z cytowanym wyżej Rozporządzeniem ochrona tych obiektów polega na wprowadzeniu i respektowaniu następujących zakazów:

- wycinaniu i niszczeniu drzew,
- zrywaniu pędów, liści, owoców,
- nacinania, rycia napisów i znaków,
- wchodzenia na drzewa,
- umieszczania na drzewach tablic i napisów,
- zanieczyszczenia otoczenia w zasięgu korony,
- palenia ognisk w zasięgu korony,
- niszczenia systemu korzeniowego przez prowadzenie linii podziemnych uzbrojenia w zasięgu korony oraz nakładania szczelnych chodników w odległości bliższej niż 3 m od pnia,
- lokalizowanie stałych urządzeń komunalnych w zasięgu korony.

Projektowany częściowy rezerwat przyrody – geologiczny „Góra Piekło”:

Pomiędzy Rogowem a Zbijowem Dużym przy trasie Radom – Wierzbica – Mirów – Grzybowa Góra uwidocznia się malownicze wzniesienie Góry Piekło – **przewidziane do objęcia ochroną prawną w formie rezerwatu przyrody – częściowego geologicznego „Góra Piekło”**.

Obiekt ten stanowi odosobnione wzgórze (o powierzchni całkowitej 16,05 ha, długości 1 km, wysokości względnej 20-25 m, wysokości nad poziom morza ~225 m), otoczone rozległymi bagnistymi obniżeniami dolin źródłowym cieków Łżanki. Zbudowane jest z piaskowców środkowojurajskich odsłaniających się na zboczach w formie naturalnych skałek z charakterystycznymi zaokrąglonymi i owalnymi „poduszkowymi” formami. Skałki są obiektem unikatowym w skali regionu, do rzadkości bowiem należą w Górach Świętokrzyskich naturalne formy skalne zbudowane z utworów środkowej jury – stąd ich duże znaczenie naukowe i krajobrazowe.

Wzgórze porośnięte jest lasem sosnowym, miejscami sosnowo-brzozowymi z pojawiającymi się gdzieś chronionymi gatunkami roślin zielnych (paprotka zwyczajna, jeden z gatunków widłaków).

Proponowane stanowisko dokumentacyjne „Czerwona Góra”:

Na południe do Starego Mirowa zaznacza się malownicze wzniesienie Czerwonej Góry. Wzgórze to porośnięte zwartym lasem sosnowym stanowi zdenudowaną formę

ostańca w występującymi. Obiekt ten **proponuje się objąć ochroną prawną jako stanowisko dokumentacyjne „Czerwona Góra”** (dopuszczając także inną formę ochrony).

Park wiejski:

Ochroną prawną objęte¹ są parki wiejskie, reprezentowane w gminie Mirów przez 1 obiekt o powierzchni 6,84 ha w Mirowie Starym. W parku znajduje się niezamieszkała ruina dworu w otoczeniu starodrzewu z pomnikowymi drzewami. Obiekt jest znacznie zdewastowany, nie jest wpisany do rejestru zabytków.

Lasy:

Lasy zajmują powierzchnie 2244 ha – ok. 32% ogólnej powierzchni gminy. Lasy usytuowane są głównie w południowej części gminy. W obrębie w/w lasów, ogólnie chronionych przed zmianą użytkowania² znajdują się kompleksy szczególnie chronione tzn. ochronne. W tej kategorii znajdują się lasy spełniające funkcję ogólniśrodkowe i społeczne, a zwłaszcza wodochronne, glebochronne, klimatyczno-estetyczno-krajobrazowe, rekreacyjno-zdrowotne.

Na terenie gminy Mirów utworzono lasy ochronne o powierzchni 2098,83 ha (93,53% ogólnej powierzchni lasów gminy), usankcjonowane prawnie Zarządzeniem nr 132 Ministra Ochrony Środowiska, zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skarżysko.

Lasy ochronne skupione są w południowej części gminy, pokrywające niemal w całości rozległe w przewadze kompleksy leśne krainy Gór Świętokrzyskich.

Są to lasy chroniące środowisko przyrodnicze w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących powyżej 50 tys. mieszkańców.

Lasy te stanowią strefę zieleni wysokiej dla mieszkańców Skarżyska-Kamiennej oraz okolic, pełniąc funkcję higieniczno-zdrowotną jako ochrona przed szkodliwym wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasem. Uwzględniając korzystne oddziaływanie tych lasów dla zdrowia, jak również walory krajobrazowe, zapewniają one jednocześnie odpowiednie warunki dla wypoczynku.

W obrębie wyżej opisanych kompleksów leśnych występują dość liczne powierzchnie **lasów wodochronnych**. Lasy te chronią istniejące tu siedliska wilgotne i bagienne z naturalnymi zasobami wód wzbogacone licznymi ciekami i źródłiskami – zapewniając prawidłową ich retencją, tym samym oddziałują korzystnie na całe środowisko przyrodnicze.

¹ Ustawa o ochronie dóbr kultury i muzeach, Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska.

² Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w tych gospodarki leśnej, w lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

a) zachowanie trwałości lasów w drodze:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasu,
- preferowania naturalnego odnowienia lasu,
- ograniczenia regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
- ograniczenia trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunku wodne w lasach ochronnych;

b) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:

- kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększenia różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
- stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochronny poszczególnych drzewostanu,
- ustalenia etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,
- ograniczenia stosowania zrębów zupełnych do najslabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia śinki drzew, zrywki i wyvodu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochrony gleby i roślinności leśnej,
- zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

Lasy pozostałe (gospodarcze):

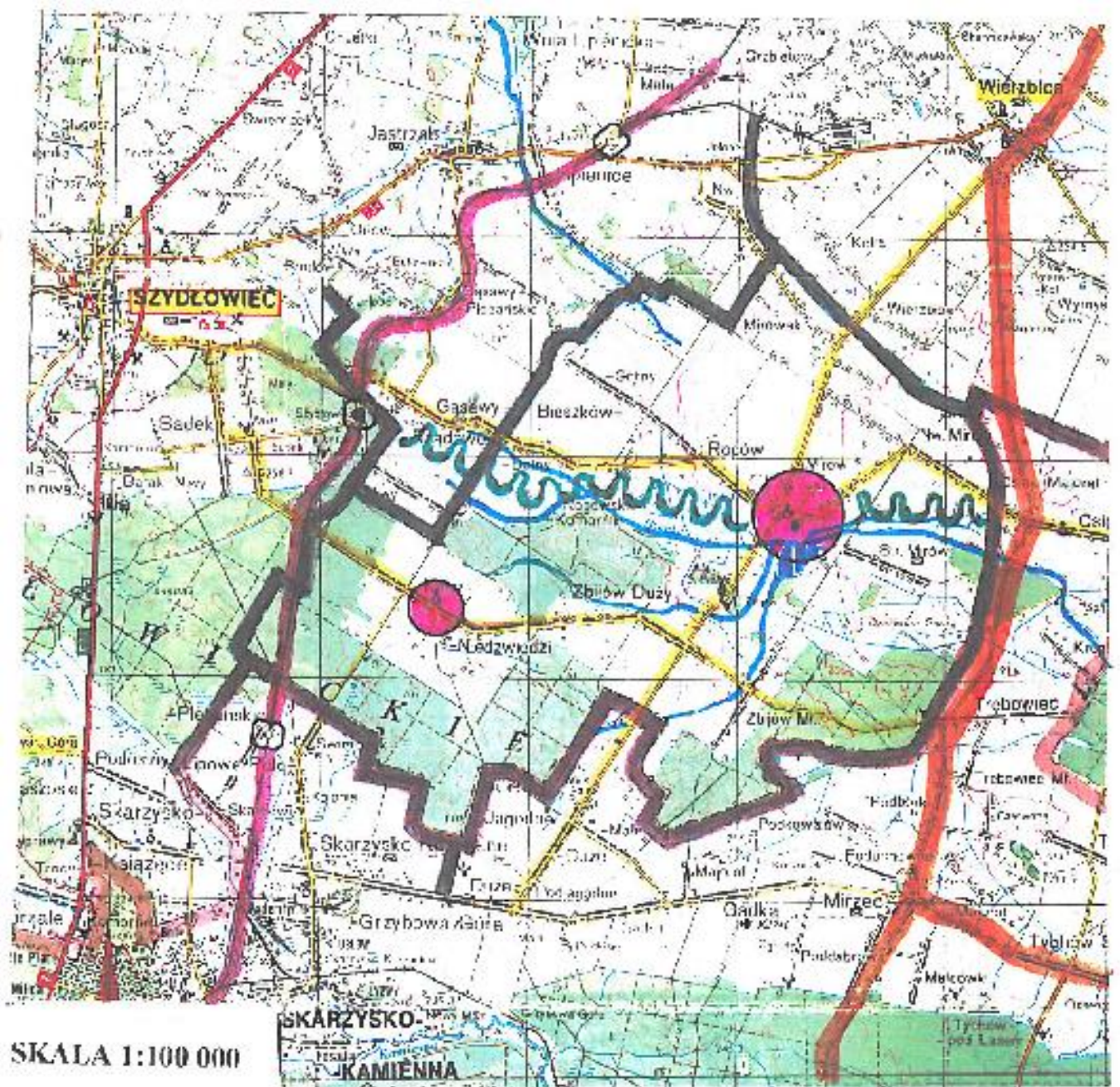
Lasy te obok istotnych funkcji środowiskotwórczych (ekologicznych, biocenotycznych, mikoklimatycznych) pełnią w większym zakresie, aniżeli w lasach ochronnych funkcje produkcyjne. W lasach gospodarczych prowadzi się gospodarkę według planów urządzenia lasu, a uwzględnieniem w szczególności następujących celów:

- a) zachowania lasów i ich korzystnego wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;
- b) ochrony lasów, w tym szczególnie lasów stanowiących fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:
 - zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
 - walory krajobrazowe,
 - potrzeby nauki;
- c) ochrony gleby i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia lub uszkodzenie albo specjalnym znaczeniu społecznym;
- d) produkcji drewna na zasadzie najwyższej opłacalności oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu.

Zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach gospodarczych to:

- powszechna ochrona lasów,
- trwałość utrzymania lasów i ciągłość ich użytkowania,
- powiększanie zasobów leśnych.

STRUKTURA FUNKCJONALNO PRZESTRZENNA

Gmina MIRÓW

▪ DZIEDZICTWO MATERIALNE. STAN ZAINWESTOWANIA

• - STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

Obszar gminy Mirów ma kształt zbliżony do rombu o wymiarach ok. 8,5 km w kierunku równoleżnikowym i ok. na 9 km w kierunku południowym.

W strukturze gminy wyodrębnia się miejscowość gminna Mirów – położona nieco mimośrodowo w stosunku do obszary gminy. Zachowała ona wielofunkcyjny układ z czytelnymi pozostałościami obiektu dworsko-parkowego i gospodarstwa podworskiego, wzbogacona o współczesne, monumentalne założenie kościelne.

W sytuacji lokalizacji miejscowości gminne – rolę uzupełniającego ośrodka obsługi, w szczególności dla południowej części gminy, może pełnić Kierz Niedźwiedzi.

Strukturę gminy przecina na dwie nierówne części droga powiatowa (Wierzbica) – Mirów – Zbijów Duży – (Jagodne). Pozostałe drogi mają w większości charakter układu uzupełniającego, wiążącego się w w/w i za jej pośrednictwem z miejscowością gminną. Ważnym połączeniem są drogi Mirów – Szydłowiec przez Rogów – Bieszków Dolny – (Gąsawy Rządowe) jako połączenie ze stacją kolejową Szydłowiec i miastem powiatowym oraz droga Zbijów Duży – Kierz Niedźwiedzi – Szydłowiec przez Sadek.

Południowe obrzeża gminy – to kompleks leśny Lasów Przysusko-Szydłowieckich. Wsie gminy w przewadze mają charakter ulicówek, tylko w rejonie północnym występuje zabudowa rozproszona (Mirówek).

Gęstość zaludnienia w gminie wynosi – ok. 65 osób na km².

Rozwój i przekształcenie struktury funkcjonalno przestrzennej gminy Mirów związane będą przede wszystkim z porządkowaniem układów osiedleńczych o komunikacji oraz wydobywaniem i wypromowaniem walorów gminy (w tym części południowej) dla funkcji obsługi turystyki i wypoczynku a także wyodrębnieniem i określeniem zasad zagospodarowania terenów nieprzeznaczonych do zabudowy (o funkcjach rolniczych i ekologicznych).

• POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

System przyrodniczy:

Wg koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET – Polska) tereny położone w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie” stanowią korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, łączący obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym: Góry Świętokrzyskie i Obszar Nadpilicki. Na obszarze tego korytarza znajdują się południowa część gminy Mirów. W/w obszar chronionego krajobrazu obejmuje w subregionie radomskim pas do gminy Mirów przez gminy

Szydłowiec, Chlewiska, Borkowice, Przysuchę, Gielniów aż po gminę Gowarczów (obecnie w Województwie Świętokrzyskim). Do w/w obszaru do zachodu przylega obszar Białaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, powiązany z ekologicznym systemem krajowym ECONET poprzez Pilszczańsko-Radomszczański Obszar Chronionego Krajobrazu. Od południowego wschodu obszar Lasów Przysusko-Szydłowieckich przylega do Przedgórze Łżeckiego i jest powiązany z masywem Gór Świętokrzyskich. Ze względu na dużą lesistość oraz fakt, że tereny te stanowią liczący się w skali dwóch województw obszar źródliskowy rzek (m. in. Łżanki, Szabasówki, Korzeniówki, Radomki z Jabłonicą, Wiązownicy, Drzewiczki, Kamiennej i Czarnej Koneckiej) wysunięto w Województwie Świętokrzyskim propozycję uznania obszarów: Doliny Czarnej Koneckiej, Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie” (na obszarze którego leży gmina Mirów) **za transgraniczny węzeł ekologiczny o znaczeniu międzyregionalnym** i objęcia o zwiększoną ochroną prawną.

Dolina rzeki Łżanki w gminie Mirów stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym.

Prawie cały region gminy Mirów to także obszar **najwyższej (ONO) ochrony głównego zbiornika wód podziemnych Nr 420 „Wierzbica – Ostrowiec”** (rozciągającego się od północno-zachodniego krańca gminy Mirów aż po Ożarów w Województwie Świętokrzyskim) w tym także południowa część gminy, która (aż po wododział kamiennej i łżanki) jest obszarem zasilania zbiornika.

Ze względu na wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe tereny gminy Mirów, a w szczególności fragment południowy, uznano za tereny o dużej przydatności do wypoczynku i turystyki.

Układ komunikacji

Najważniejszy ciąg komunikacyjny w gminie Mirów tworzą drogi powiatowe nr 34 467 Wierzbica – Mirów – Zbijów Duży i jej odgałęzienia – drogi powiatowe nr 34 477 i 34 478 do Szydłowca, łączące gminę także z drogą wojewódzką nr 744 z Radomia przez Wierzbicę do Starachowic.

Układ komunikacyjny jest funkcjonalny, drogi rozmieszczone równomiernie. Odczuwany jest brak dobrych nawierzchni, w szczególności na drogach łączących gminę Mirów z terenami sąsiedniego województwa Świętokrzyskiego.

▪ ZABUDOWA

Zasoby mieszkaniowe:

Zasoby mieszkaniowe w gminie Mirów przedstawiają się następująco:

Mieszkań ogółem	w tym wyposażonych					Wskaźnik zagregowany
	w wodociągu	w ustęp splukiwany	w łazienkę	w instal. ciepłej	w centralne ogrzewanie	

999	198	144	150	147	198	0,16
-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

Na jedno mieszkanie przypada **1,23** gospodarstw domowych.

Na jedną izbę przypada **1,46** osoby. Na jedną osobę przypada **14,4 m²** powierzchni użytkowej mieszkania.

Wiek i konstrukcja zasobów mieszkaniowych przedstawia się następująco:

Mieszkań ogółem	w tym wybudowanych w latach (w %)			w tym w budynkach o konstrukcji ścian (w %)	
	przed 1918	1919-1944	1945-1988	niepalnej	palnej
999	0,60	9,80	89,60	55,25	44,75

Wielkość i stan zasobów w gminie Mirów nie odpowiada współczesnym wymaganiom. Gmina Mirów należy do najstąbiej wyposażonych gmin w b. województwie radomskim (61 miejsc pod względem wartości wskaźnika zagregowanego – niższy miały tylko gminy Wyśmierzyce i Chlewiska; ostatnie 63 miejsce w liczbie osób na izbę; przedostatnie 62 miejsce w wielkości powierzchni użytkowej mieszkania na osobę – mniejszą miał tylko Grabów n/Pilicą; przedostatnie 62 miejsce w liczbie gospodarstw domowych na 1 mieszkanie – przed Policzną). Należy także zwrócić uwagę na fakt, iż mimo przeważającego udziału w substancji wybudowanej po 1944 r. znaczny jest udział budynków o konstrukcji palnej.

W 1989 r. oddano w gminie Mirów do użytku 12 mieszkań, w latach 1990-92 – 9 mieszkań, a w 1997 – 10 mieszkań.

Dynamika przyrostu mieszkań wynosiła w w/w latach odpowiednio: 2,7, 1,55 i 2,2 mieszkania na 1000 mieszkańców gminy. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca w stosunku do lat poprzednich dynamika przyrostu mieszkań w 1997 r.

▪ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, ADMINISTRACJA, ŁĄCZNOŚĆ

Wyposażenie gminy Mirów w zakresie infrastruktury społecznej przedstawia się następująco:

Oświata i wychowanie:

Szkolnictwo:

Wg stanu na 31.12.1997 r. funkcjonowało 6 placówek opieki przedszkolnej z liczbą 85 dzieci – wszystkie jako oddziały przy szkołach podstawowych. Zatrudniały one 6 nauczycieli.

Zdrowie i opieka społeczna:

W gminie Mirów wg stanu na 31. 12.1997 r. funkcjonuje 1 ośrodek zdrowia. Gminę obsługuje 3 lekarzy, 2 lekarzy dentyistów i 6 pielęgniarek. Wskaźniki zaspokojenia potrzeb kształtują się następująco:

4,4 lekarzy na 10 000 mieszkańców (b. woj. radomskie – 16,4),
3,0 lekarzy dentyistów na 10 000 mieszkańców (b. woj. radomskie – 3,3),
9,0 pielęgniarek na 10 000 mieszkańców (b. woj. radomskie – 43,4).

Opiekę w zakresie podstawowego lecznictwa zamkniętego sprawują szpitale w Radomiu.

Wg danych rocznika statystycznego z 1997 r. – w gminie Mirów nie ma apteki.

Kultura:

W gminie Mirów funkcjonują 2 placówki biblioteczne – w tym 1 filia, z księgozbiorem w liczbie 17,5 tyś. woluminów. W w/w placówkach zarejestrowano 662 czytelników.

W gminie zarejestrowano 420 abonentów radiowych – wskaźnik 92,5 na 1 000 mieszkańców (średnia b. woj. radomskiego 210,6 wsi – 165,7) i 397 abonentów telewizyjnych – wskaźnik 87,5 na 1 000 mieszkańców (średnia b. woj. radomskiego 195,3 wsi – 154,1).

W gminie działa 1 placówka pocztowa oraz automatyczna centralna telefoniczna. Liczba abonentów telefonicznych wynosi 49 (10,8 na 1 000 mieszkańców). Jest to najniższy wskaźnik w b. woj. radomskim (średnia wojewódzka – 158,4, średnia wojewódzka dla wsio 60,1).

Administracja:

Obsługę administracyjną w zakresie podstawowego szczebla spełnia Urząd Gminy w Mirowie.

W zakresie szczebla ponadlokalnego gminie obsługuje Urząd Powiatowy i inne instytucje w Szydłowcu.

Reasumując strefę społeczną – stwierdza się, iż w gminie Mirów występuje najniższy poziom życia ludność spośród 63 gmin b. województwa radomskiego. Niekorzystnymi zjawiskami są także: ujemne saldo przyrostu naturalnego – minus 0,53% (1997 r.) i wysoka stopa bezrobocia – 18 % (wg stanu z 1994 r.)

▪ INFRASTRUKTURA GOSPODARCZA

Gmina Mirów ma obecnie charakter rolniczy, aczkolwiek wg dostępnych danych wyłącznie z rolnictwa utrzymuje się tylko 28% mieszkańców.

Pracujących w gospodarce narodowej jest ogółem 153 osoby, z takiego w przemyśle 35, w handlu i naprawach 2, w administracji publicznej i obronie narodowej 28, w edukacji 55 i w dziedzinie zdrowia i opieki społecznej – 13. Nie odnotowano zatrudnionych w rolnictwie, leśnictwie i łowiectwie oraz w budownictwie.

Podmioty gospodarcze:

W gminie Mirów brak zakładów przemysłowych.

Zarejestrowano 83 podmioty gospodarcze w systemie REGON, w tym 1 spółkę. Z tego w sektorze publicznym zarejestrowano 8 podmiotów, spółek prawa handlowego brak; w sektorze prywatnym łącznie 75 podmiotów, o tym osób fizycznych 72.

Z zarejestrowanych 83 podmiotów gospodarczych działalność produkcyjną prowadzi 10, budowlaną – 8, handel i naprawy 36, transport – 4, 5 zajmuje się obsługą nieruchomości i firm.

▪ ROLNICTWO

Rolnictwo jest i pozostanie jednym z podstawowych działów stanowiących o rozwoju społeczno-gospodarczym gminy.

Gmina Mirów plasuje się w grupie małych obszarowo gmin. Zasoby ziemi użytkowej rolniczo to 4437 ha użytków rolnych – j. 63% powierzchni całej gminy, w tym:

• Grunty orne	3480 ha	78%	
• Sady	24 ha	1%	
• Trwałe użytki zielone	933 ha		21%
w tym: łąki	816 ha		
pastwiska	117 ha		

Powierzchnia użytków rolnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest duża i wynosi 0,98 ha.

W gminie została przeprowadzona analiza gruntów pod względem przydatności dla rolnictwa. Grunty nieprzydatne lub o małej przydatności proponuje się wyłączyć z użytkowania rolniczego. Gminny Program Dolesień zakład zalesienie do 2020 r. 143 ha, z czego największe powierzchnie wyznaczano w Bieszkowie Dolnym (36 ha), Mirowie Starym (30 ha) i Kierzu Niedźwiedzim (20 ha).

Zatrudnienie w rolnictwie:

Wg danych z 1994 r. w rolnictwie zatrudnionych było 1278 osób. Rolnictwo było źródłem utrzymania 28 % mieszkańców gminy.

W ostatnich latach nie prowadzi się statystyk w tym zakresie, w związku z czym wniosku można wysnuwać na podstawie wcześniejszych danych, jak np. – w 1970 r. pracujących głównie w swoim gospodarstwie rolnym było 1630 osób, w 1988 już tylko

859. W tym okresie zmniejszyła się też liczba ludności w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego z 4160 do 3320.

W ostatnich latach zaznacza się wzrost liczby osób zatrudnionych w rolnictwie, co jest związane z utratą miejsc pracy w przemyśle i innych działach gospodarki narodowej (gmina Mirów znajduje się w korzystniejszej izochronie dojazdu do ośrodków pracy takich jak Skarżysko – Kamienna czy Wierzbica). Gospodarstwa rolne stają się w gminie Mirów funkcjonują 884 gospodarstwa rolne.

Warunki naturalne dla rolnictwa:

Dokonana przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach ocena czterech podstawowych czynników produkcyjnych, tj. gleby, agroklimatu, rzeźby terenu i warunków wodnych daje ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy, wynoszący ogółem 54,4 pkt (w b. województwa radomskiego 62,8 pkt., w Polsce 66,6 pkt.).

Wskaźnik waloryzacji ekonomiczno – przyrodniczej wynosi 36,2 pkt. (w b. województwie radomskim 38,6 pkt.).

Powyższa ocena szereguje gminę w grupie gmin o mało korzystnych warunkach do produkcji rolniczej (przewaga słabych gleb, mało korzystne warunki wodne).

Przydatność rolnicza gruntów ornych określana jest w skali 10 rodzajów kompleksów glebowo-rolniczych. W gminie Mirów wyznaczono tylko 6 (bez udziału najlepszych), które w odniesieniu do ich rozmieszczenia przedstawiają się następująco:

- **Kompleks żytni bardzo dobry** (pszenno-żytni) – gleby o dobrze wykształconym poziomie próchnicznym, strukturalne, o korzystnych warunkach wodnych – występują we wsiach: Mirów i Mirówek;
- **Kompleks żytni dobry** – gleby lżejsze, w przewadze wytworzone z piasków gliniastych lekkich, na zwięzłym podłożu, dość wrażliwe na susze – występują we wsiach: Rogów, Bieszków Górny, Mirów Stary, Mirów Nowy;
- **Kompleks żytni słaby** – gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych, o słabej zdolności do zatrzymywania wody – występują we wsiach: Zbijów Duży, Zbijów Mały, Kierz Niedźwiedzi;
- **Kompleks żytni bardzo słaby** – gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych o luźnych, nadmiernie przepuszczalnych, o słabej zdolności do zatrzymywania wody – występują głównie we wsi Bieszków Dolny;
- **Kompleksy zbożowo – pastewne mocne i słabe** – gleby okresowo nadmiernie uwilgotnione, których podmokłość powodowana jest przy płaskiej rzeźbie terenu występowaniem w dolnej części profilu warstw słabo przepuszczalnych lub położeniem w obniżeniu terenu – występują głównie we wsiach: Mirów Stary i Mirów Nowy.

Struktura agrarna:

W gminie Mirów funkcjonuje obecnie 884 gospodarstwa rolne (bez udziału gospodarstw mieszkańców innych gmin). Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego jest mała – dane wg niższej tabeli.

Struktura indywidualna gospodarstw rolnych:

Powierzchnia gospodarstwa	Liczba gospodarstw	% gospodarstw
1 – 2 ha	234	26,5
2 – 5 ha	332	37,6
5 – 10 ha	292	33,0
10 – 20 ha	25	2,8
50 ha i więcej	1	0,1
Ogółem	884	100

Wg danych Urzędu Gminy w Mirowie („Zestawienie dowodów z wykazu gospodarstw i o działach rolnych dla Gminy Mirów, 1999 r.) struktura gospodarstw rolnych w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

Lp.	Sołectwa	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Liczba gospodarstw ogółem	Średnia powierzchnia gospodarstwa
1	Stary Mirów	722	185	3,9
2	Nowy Mirów	369	103	3,6
3	Mirówek	272	74	3,7
4	Bieszków Górny	339	97	3,5
5	Bieszków Dolny	311	106	2,9
6	Rogów	766	228	3,3
7	Zbijów Duży	426	116	3,7
8	Zbijów Mały	249	86	2,9
9	Kierz Niedźwiedzi	479	196	2,4
	Razem	3933	1191	3,3
10	Mieszkańcy innych gmin	473	361	1,3
	Ogółem	4406	1552	2,8

Struktura obszarowa gospodarstw w gminie jest niekorzystna, gdyż przeważają gospodarstwa małe 2-5 ha. W tej grupie gospodarstw nie wytwarza się produktów na sprzedaż. Gospodarstwa są źródłem utrzymania rodzin i często jednym miejscami pracy.

W strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych zaledwie 3% stanowią gospodarstwa powyżej 10 ha. W grupie gospodarstwa większych, powyżej 5 ha wytwarza się znaczną ilość produktów na sprzedaż, zauważa się też większe zainteresowanie kupowaniem ziemi na powiększenie gospodarstwa.

Produkcja roślinna:

Powierzchnia roślinna w gminie odbywa się na powierzchni:

- 3480 ha gruntów ornych,
- 933 ha łąk i pastwisk
- 24 ha sadów.

Uprawia się głównie zboża (żyto, owies, mieszanki zbożowe), ziemniaki i rośliny na pasze (seradela, łubin, lucerna i inne).

Powierzchnia zasiewów w 1999 r. wynosiła 3857 ha, w tym 180 ha – odłogi, przy czym udział poszczególnych upraw był następujący:

- **Zboża** **- 3023 ha**
w tym:
 - pszenica 85 ha
 - żyto 1660 ha
 - jęczmień 75 ha
 - owies 530 ha
 - pszenżyto 400 ha
 - mieszanki zbożowe 273 ha
- **Ziemniaki** **590 ha**
- **Pastewne** (strączkowe w uprawie polowej łącznie z łubinem) **36 ha**
- **Strączkowe jadalne** **1 ha**
- **Goryczka** **6 ha**
- **Pozostałe** **21 ha**
w tym:
 - warzywa 16 ha
 - truskawki 5 ha

Poszczególne uprawy rozmieszczone są dość równomiernie w obrębie całej gminy. Produkcja roślinna w gminie nakierowana jest na wytwarzanie „wszystkiego po trochu”, głównie na zaopatrzenie własne gospodarstw.

Gmina nie uzyskuje produkcji na poziomie w dawnym województwie radomskim. Plony głównych ziemiopłodów przedstawiają się następująco:

Plony głównych ziemiopłodów [w q/ha]:

Wyszczególnienie	Gmina	Subregion radomski
Żyto	21	22,8

Pszenica	25	27,8
Jęczmień	24	24,6
Owies	22	24,2
Pszonżyto	25	27,7
Ziemniaki	120	194,0

W rolnictwie dostrzega się potrzebę pewnej zmiany kierunków produkcji roślinnej, uwzględniającej zwiększenie powierzchni upraw w stosunku do roślin o małych wymaganiach glebowych (truskawki, łubin, goryczka, tytoń i in.).

Wg opracowania fizjograficznego w gminie występują także grunty, na których można uprawiać rośliny ciepłolubne, zioła i sady owocowe. Możliwości te nie są wykorzystane.

Produkcja zwierzęca:

Produkcja zwierzęca odbywa się głównie w oparciu o pasze wyprodukowane w gospodarstwach. Powierzchnia paszowa w gminie (poza częścią zbóż i ziemniaków) wynosi 945 ha, w tym 933 ha stanowią łąki i pastwiska a 12 ha pastewne w uprawie polowej.

Wg spisu rolnego z 1999 r. w gminie utrzymuje się:

- 2200 szt. bydła, w tym 1500 szt. krów;
- 2100 szt. trzody chlewnej;
- 20 szt. owiec;
- 80 szt. kóz;
- 250 szt. koni;
- 9000 szt. drobiu.

Dominujące kierunki chowu to bydło i trzoda chlewna, uzupełniające – owce i drób. Chów trzody chlewnej w większej obsadzie odbywa się w gospodarstwach położonych w północno-zachodniej i wschodniej części gminy, we wsiach Bieszków Górny, Mirów Stary.

Chów bydła, zwłaszcza krów, koncentruje się we wsiach o znacznych powierzchniach łąk i pastwisk w środkowej i wschodniej części gminy, we wsiach: Rogów, Mirów Stary, Mirów Nowy.

Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (w szt.):

Wyszczególnienie	Gmina	Subregion
• Bydło	50	37
w tym krowy	31	22
• trzoda chlewna	51	73

Obsada zwierząt utrzymywanych w gminie jest zróżnicowana w stosunku do średniej obsady w subregionie: w odniesieniu do bydła (w tym krów) znacznie ją przewyższa, w odniesieniu do trzody chlewnej – jest znacznie niższa.

Cały chów zwierząt odbywa się w gospodarstwach indywidualnych, przy czym zwierzęta utrzymywane są tradycyjnie na ściółce i w małych stadach.

Z rolniczego punktu widzenia występują potrzeby melioracji wodnych dla zwiększenia wydajności trwałych użytków zielonych. Największe potrzeby w tym zakresie występują we wsiach Mirów Stary i Mirów Nowy.

Przetwórstwo rolno – spożywcze:

W gminie funkcjonują zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego. W poszczególnych wsiach zlokalizowane są jedynie drobne punkty skupu owoców i warzyw.

Obsługa rolnictwa:

Stopień mechanizacji rolnictwa kształtuje się w gminie na dość niskim poziomie. Wskaźnik powierzchni użytków rolnych na 1 ciągnik wynosi 20 ha (średnia w subregionie 11 ha, w kraju 15,9 ha). W gminie brak wyspecjalizowanych zakładów świadczących usługi w zakresie mechanizacji rolnictwa.

Obsługę weterynaryjną sprawuje dla całej gminy prywatna lecznica w Mirowie.

Obsługa doradcza świadczona jest przez Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Radomiu – Oddział Doradztwa Rolniczego w Szydłowcu.

▪ BUDŻET GMINY

Aktywność gospodarcza gmin mieszona jest czterema podstawowymi wskaźnikami:

Aktywność gospodarcza gmin mierzona jest czterema podstawowymi wskaźnikami:

- **A** – udział dochodów własnych w łącznych dochodach gminy,
- **B** – udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem,
- **C** – ściążalność podatków,
- **D** – dochody ogółem przeliczone na 1 mieszkańca.

W oparciu o w/w analizę oblicza się wskaźnik syntetyczny.

W 1997 r. wskaźniki dla gminy Mirów przedstawiały się następująco:

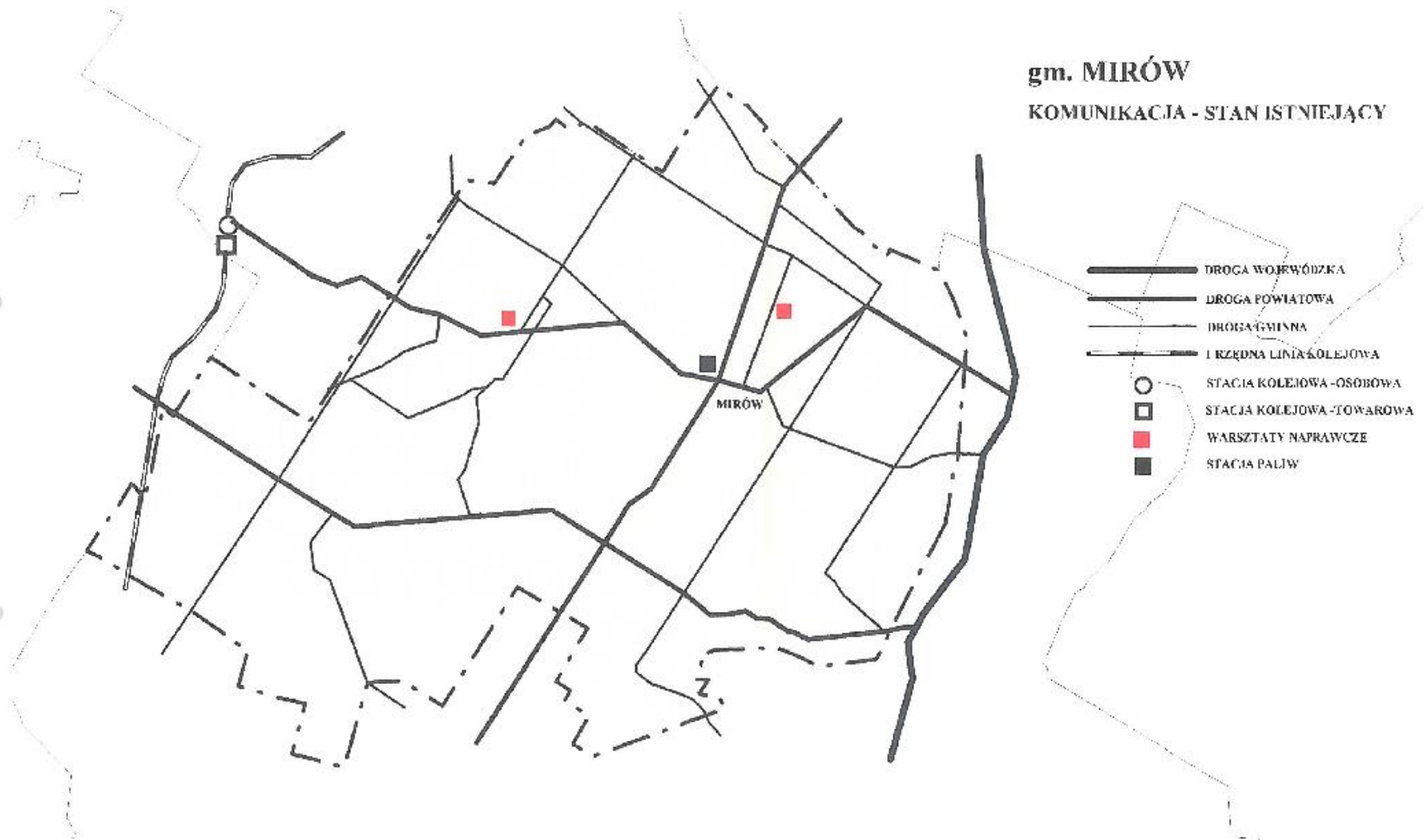
Wskaźnik A	Wskaźnik B	Wskaźnik C	Wskaźnik D	Wskaźnik syntetyczny
0,45	1,12	0,98	0,98	1,50

Gmina Mirów zajmowała 52 miejsce wśród 63 gmin b. województwa radomskiego. Wskaźnik syntetyczny poprawił się o 3 pkt. (gmina przesunęła się z 55 na 52 miejsce w stosunku do 1996 r.)

Gmina Mirów uplasowała się na 9 miejscu wśród 20 gmin o niskiej aktywności gospodarczej, charakteryzującej się wartością wskaźnika syntetycznego poniżej 80% średniej wojewódzkiej.

gm. MIRÓW

KOMUNIKACJA - STAN ISTNIEJĄCY

• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Układ komunikacji:

Drogi:

Jednym z ważniejszych elementów determinujących rozwój społeczno-gospodarczy gminy Mirów jest infrastruktura techniczna, obejmująca między innymi układ komunikacji.

W związku z reformą administracyjną kraju nastąpiły zmiany kompetencyjne w niektórych organów administracji publicznej. W drogownictwie dokonano zmian (od 1 stycznia 1999 r.) dotyczących zarządzania i podziału sieci drogowej. Wyodrębniono następujące kategorie ciągów drogowych:

- Drogi krajowe,
- Drogi wojewódzkie,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne .

Sieć drogową w gminie Mirów tworzą drogi powiatowe i gminne.

Drogi powiatowe zapewniają połączenie w kierunkach: wschód – zachód i północ – południe. Są to:

- Droga powiatowa nr 34 467 (Wierzbica) – Zbijów Duży – granica województwa – (grzybowa Góra) o powierzchni utwardzonej;
- Droga powiatowa nr 34 477 (Szydłowiec) – (Gąsawy Rządowe) – Mirów – granica województwa – (Osiny) o nawierzchni utwardzonej;
- Droga powiatowa nr 34 478 (Sadek) – Zbijów Duży – Zbijów Mały – granica województwa – (Trębowiec) o nawierzchni częściowo gruntowej na odcinku Zbijów Mały – Trębowiec.

Sieć dróg powiatowych uzupełniają drogi gminne, do których zaliczono następujące ciągi:

- Droga nr 34 41001 (Świerczek) – granica województwa – Kierz Niedźwiedzi o nawierzchni utwardzonej;
- Droga nr 34 41002 Stary Mirów – granica województwa – do drogi wojewódzkiej nr 744 Radom – Wierzbica – Starachowice o nawierzchni częściowo utwardzonej;

- Droga 34 41003 (Gąsawy Rządowe) – granica gminy – Kierz Niedźwiedzi o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41004 Nowy Mirów – Mirówek – granica gminy – (Lipienice) o nawierzchni utwardzonej;
- Droga nr 34 41005 Nowy Mirów – Mirówek – granica Gminy – (Nowy Dwór) o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41006 (Nowy Dwór) – granica gminy – Bieszków Dolny – Komorniki Rogowskie o nawierzchni częściowo utwardzonej;
- Droga nr 34 41007 Bieszków Górny – Rogów o nawierzchni utwardzonej;
- Droga nr 34 41008 Nowy Mirów – Zbijów Mały – granica województwa – (Gadka) o nawierzchni częściowo gruntowej;
- Droga nr 34 41009 (Gąsawy Plebańskie) – granica gminy – Bieszków Dolny – (Gąsawy Niwy) o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41010 Nowy Mirów – granica województwa – (Trębowiec) o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41011 Komorniki Rogowskie – Zbijów Duży o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41012 (Gąsawy Niwy) – granica gminy – Komorniki Rogowskie o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41013 Kierz Niedźwiedzi – granica województwa – (Jagodne) o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41014 (Gąsawy Niwy) – granica gminy – Bieszków Dolny o nawierzchni gruntowej;
- Droga nr 34 41015 Mirów – Mirówek o nawierzchni gruntowej.

Układ komunikacyjny gminy zapewnia podstawowe połączenia, m.in.:

- Z siedzibą gminy w Mirowie,
- Miejscowości gminnych między sobą,
- Z drogą wojewódzka nr 744 Radom – Wierzbica – Starachowice, przebiegająca wzdłuż wschodniego obrzeża gminy Mirów,
- Ze stacją kolejową Szydłowiec, zlokalizowaną w Gąsawach Rządowych,
- Z sąsiednimi gminami:

- Szydłowcem – siedzibą powiatu – drogami powiatowymi 34 477 i 34 478;

- Wierzbicą i Skarżyskiem – Kościelnym jak też miastem Skarżyskiem – Kamienną (Województwo Świętokrzyskie) drogą powiatową nr 34 467;
- Jastrzębiem – drogą powiatową nr 34 477 i drogą gminną nr 34 41009 lub drogą powiatową nr 34 477 i odcinkiem poza granicą relacji (Gąsawy Rządowe) – (Gąsawy Plebańskie) – (Jastrząb);
- z Mircem (Województwo Świętokrzyskie) – drogą powiatową nr 34 477 i drogą wojewódzką nr 744.

Długość dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej na terenie gminy Mirów wynosi 41,6 km. Wskaźnik gęstości (dane z 1997 r.) ok. 59/100 km², co przy średniej wojewódzkiej (b. województwo radomskie) wynoszącej 72,4 km/100² świadczy o słabo rozwiniętej sieci dróg utwardzonych.

Stan nawierzchni dróg powiatowych jest dobry (remontu nawierzchni wymagają tylko niektóre odcinki, a utwardzenia nawierzchni odcinek drogi nr 34 478 Zbijów Mały – (Trębowiec) i drogi nr 34 467 Zbijów Duży – (Jagodne).

Drogi gminne w większości mają nawierzchnie gruntowe.

Ogólna długość dróg publicznych w gminie wynosi 57,6 km, z czego 45% stanowią utwardzone drogi powiatowe i ok. 27% utwardzone drogi gminne.

Kolej:

Przez teren gminy Mirów, w zachodniej jej części przebiega I rzędna, zelektryfikowana linia kolejowa Kraków – Radom – Warszawa, ze stacją osobowo-towarową Szydłowiec, zlokalizowaną w Gąsawach Rządowych. Położenie gminy Mirów w niewielkiej odległości od tej linii daje mieszkańcom gminy możliwości korzystania z usług kolei.

Transport osobowy i towarowy:

W ostatnich dziesięciu latach tj. od 1990 r. obserwuje się tendencję spadkową w zapotrzebowaniu ludności na usługi transportem zbiorowym w całym kraju. Wiąże się to z ogólną sytuacją gospodarczą, czego wynikiem jest m. in. bezrobocie. Jednocześnie zauważa się wzrost liczby samochodów prywatnych.

Również w transporcie towarowym zauważa się wiele zmian, m.in. powstawanie prywatnych firm przewozowych.

Przewóz osób i towarów w gminie Mirów może się odbywać zarówno transportem samochodowym (bardziej dostępnym), jak i koleją.

Komunikacja zbiorowa realizowana jest przede wszystkim przez Przedsiębiorstwo PKS w Skarżysku – Kamiennej. Długość linii autobusowych wynosi ok. 38 km. Rozmieszczenie przystanków jest prawidłowe. Zakłada się, że zasięg dojazdu

pieszego do przystanku powinien mieścić się w granicach 1,0 – 2,0 km, tj. od 15 do 30 minut. Komunikacją zbiorową obsłużonych jest większość miejscowości w gminie.

Na koniec 1997 r. na terenie gminy Mirów zarejestrowanych było 444 samochodów osobowych, a wskaźnik motoryzacji wynosił 97,8 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców i kształtował się na niskim poziomie w stosunku do wskaźnika krajowego, wynoszącego 220,5.

Na terenie gminy Mirów (jak w większości gmin w kraju) nie występują wydzielone ciągi dla ruchu rowerowego, który podobnie jak ruch pieszych odbywa się (także w miejscowości gminnej) wspólnie z ruchem innych pojazdów po istniejących ciągach drogowych.

Ważniejsze wskaźniki komunikacyjne dla gminy Mirów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Dane z 1997 r.	
	Gmina	Kraj
Drogi publiczne o twardej nawierzchni w km	41,6	242 000
Gęstość dróg twardych w km/100km ²	59,0	77,4
Samochody osobowe zarejestrowane – w tysiącach	0,444	8 533
Wskaźniki motoryzacji – samoch. Osobowych na 1000 mieszkańców	97,8	220,5

Techniczne zaplecze motoryzacji:

Ostatnie lata charakteryzują się dużym wzrostem liczby samochodów, co spowodowało gwałtowny rozwój działalności inwestycyjnych w dziedzinie obsługi komunikacyjnej.

Potrzeby w zakresie usług naprawczych i badań technicznych są zaspokajane nie tylko przez specjalistyczne zakłady, ale w dużej części przez prywatne warsztaty naprawcze. Na terenie gminy Mirów zlokalizowane są dwa warsztaty naprawcze (w Mirowie i Bieszkowie Dolnym). Najbliżej położone stacje diagnostyczne znajdują się w Szydłowcu, Wierzbicy i Skarżysku-Kamiennej.

Na terenie gminy jest jedna stacja paliw, zlokalizowana w Mirowie.

Gospodarka wodno-ściekowa:

Zaopatrzenie w wodę:

Działające na terenie gminy dwa główne ujęcia zbiorowego komunalnego zaopatrzenia w wodę oparte są na studniach głębinowych zasilanych z utworów czwartorzędowych.

Ujęcie wody w Mirówku, z dwoma studniami, o wydajności 1920 m³/d (jedna z nich awaryjna na 720 m³/d) zaopatruje w wodę miejscowości: Mirówek, Mirów Nowy, Mirów Stary, Mirów, Rogów, Bieszków Dolny, Bieszków Górny oraz poza granicami gminy Kolonię (gmina Wierzbica) i Osiny (gmina Mirzec w Województwie Świętokrzyskim).

Z wodociągu korzysta 649 gospodarstw domowych (siedlisk zabudowy zagrodowej) zamieszkałej przez 2900 osób na terenie gminy Mirów oraz poza granicami gminy 270 osób.

Z ujęcia w Mirówku woda rozprowadzana jest na terenie gminy siecią o długości 24,9 km a poza granicami gminy – 1,9km.

Odcinki wodociągów w odniesieniu do ilości odbiorców przedstawiają się następująco:

Miejscowość	Ilość odbiorców (mieszkań)	Całkowita ilość mieszkań	Długość sieci [km]
Bieszków Dolny	94	101	1,9
Bieszków Górny	73	79	1,6
Mirów Nowy	74	77	2,6
Mirówek	83	88	8,3
Rogów	169	188	5,1
Mirów	56	79	3,0
Mirów Stary	100	111	2,4

Dobowe zużycie wody z ujęcia z Mirówku wynosi 127 m³/d.

Ujęcie wody w Zbijowie Dużym bazuje na 2 studniach o wydajności 960 m³/d (jedna z nich awaryjna 624 m³/d) zaopatruje miejscowości: Zbijów Duży, Zbijów Mały, Kierz Niedźwiedzi. Z wodociągu korzysta 298 gospodarstw domowych (rolnych_ zamieszkałych przez 1270 osób.

Z ujęcia w Zbijowie Dużym woda rozprowadzana jest przewodami o łącznej długości 9,8 km, z czego na odbiorców w poszczególnych miejscowościach przypadają odcinki:

Miejscowość	Ilość odbiorców (mieszkań)	Całkowita ilość mieszkań	Długość sieci [km]
Zbijów Duży	100	129	3,0
Zbijów Mały	67	69	3,1
Kierz Niedźwiedzi	131	171	3,5

Dobowe zużycie wody z ujęcia wynosi 50,8 m³/d.

Ogółem na terenie gminy na ogólną liczbę 4539 mieszkańców z wodociągu korzysta ok. 4170 osób tj. 90,8% a średniodobowe zużycie wody przypadające na jednego mieszkańca wynosi ok. 39 dcm³. Małe zużycie wody świadczy o przyzagrodowych ujęć wody (studni przydomowych).

Na terenie gminy funkcjonują także studnie głębinowe o niedużej wydajności, mogące wspomagać w sytuacjach awaryjnych zaopatrzenia ludności w wodę. Położone są w miejscowościach: Mirów – 2 studnie i Kierz Niedźwiedzi – 1 studnia.

Strefy ochrony źródeł i ujęć wody:

Strefy ochrony sanitarnej wyznacza się dla źródeł i ujęć wody, służących do zbiorowego zapotrzebowania w wodę do picia i potrzeb gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych.

Strefy mają charakter ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Strefy ochrony bezpośredniej:

Strefy ochrony bezpośredniej dla studni wierconych wynoszą obligatoryjnie 8-10 m od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Na obszarze strefy zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Teren ochrony bezpośredniej winien być ogrodzony.

Tereny ochrony pośredniej:

Istniejące ujęcie wody nie mają wyznaczonych decyzji stref ochrony pośredniej.

Strefy ochrony ujęć:

Projektowana strefa ochrony pośredniej ujęcia wody w Zbijowie Dużym winna mieć zasięg zgodnie z „Projektem stref ochronnych ujęcia wody podziemnej z utworów jurajskich dla wodociągu grupowego”, opracowanym w 1995 r. dla w/w ujęcia, w posiadaniu Urzędu Gminy w Mirowie.

Odprowadzanie ścieków:

Na obszarze gminy Mirów nie funkcjonują komunalne systemy kanalizacji sanitarnej (wraz z oczyszczalniami ścieków). Zdecydowana większość „zwodociągowanych” obiektów kubaturowych użytkuje, w granicach poszczególnych posesji, bezodpływowe, wybierane zbiorniki ścieków.

Gospodarka energetyczna:

Elektroenergetyka:

Przez teren gminy Mirów przebiega linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Rożki – Tarnów.

Gmina zasilana jest w energię elektryczną linia 15 kV Szydłowiec – Sadek oraz linia 15 kV Mirów – Mirówek z głównego punktu zasilania (GPZ) Iłża (Rejon Energetyczny Radom).

Linie 15 kV zasilają szereg stacji transformatorowych 15/0,4 kV, rozlokowanych we wszystkich miejscowościach gminy. Ze stacji transformatorowych 15/0,4 kV wychodzą linie niskiego napięcia, doprowadzające energię elektryczną do wszystkich mieszkańców gminy.

Długość linii napowietrznych 15 kV o przekroju mniejszym, niż 70 mm² wynosi 32,4 km, a o przekroju większym od 70 mm² - 12,7 km.

Długość linii napowietrznych 15 kV w wieku od 15 lat wynosi 4,1 km, a w wieku od 15 do 30 lat – 41 km.

Charakterystyka stacji transformatorowych 15/0,4 kV:

Stacje napowietrzne				Stacje wewnętrzne		
Łącznie szt.	w tym			Łącznie szt.	w tym	
	na żerdziach wirowych	typu STS na żerdziach wirowych	ŻH		wieżowe	wykonane w nowoczesnych technologiach
25	4	18	3	-	-	-

Na całym obszarze gminy zapewniona jest dostawa energii o prawidłowych parametrach.

Linie 15 kV są w dobrym stanie technicznym. Istnieje możliwość rezerwowego zasilania odbiorców linia 15 kV Iłża – Sieradzice (RZE Radom).

Na terenie gminy istnieją 3 stacje transformatorowe typu ŻH w znacznym stopniu wyeksploatowane. Są to: Mirów Nowy 2, Mirówek i Mirówek 2.

Gospodarka ciepła:

Dominująca na terenie gminy zabudowa zagrodowa i jednorodzinna nie sprzyjają funkcjonowaniu zorganizowanych, zdalaczynnych źródeł ciepła. Wszelkiego rodzaju obiekty kubaturowe ogrzewane są indywidualnie w równy sposób, a wyróżniające się mocą źródła ciepła zainstalowane są w obiektach użyteczności publicznej: w Urzędzie gminy – 124 kW, w szkole w Mirowie Starym 185 kW i w szkole w Kierzu Niedźwiedzim – 120 kW.

Telekomunikacja:

W Mirowie istnieje automatyczna centralna telefoniczna o pojemności 96 NN z doprowadzonym kablem światłowodowym relacji Wierzbica – Mirów.

Po zachodniej stronie gminy, wzdłuż torów kolejowych relacji Radom – Skarżysko- Kamienna, przebiega kabel światłowodowy.

Na obszarze gminy liczba abonentów telefonii przewodowej wynosi 49, co daje wskaźnik 10,8/1000 mieszkańców (przy średnim 262,4/1000 mieszkańców w Województwie Mazowieckim).

Utylizacja odpadów:

W gminie Mirów nie funkcjonuje gminne wysypisko odpadów. Opady składowe są na komunalnym wysypisku w Szydłowcu, z którą to gmina zawarto odpowiednią umowę w tym przedmiocie.

• DZIEDZICTWO KULTUROWE

Szczególnym rodzajem dziedzictwa materialnego jest dziedzictwo kulturowe, stanowiące o genius loci³ i tożsamości społeczności lokalnej, użytkującej historyczne układy i obiekty często o unikatowych wartościach przestrzennych i architektonicznych.

W gminie Mirów takim układem jest zespół dworsko-parkowy w Starym Mirowie – znacznie zdewastowany zarówno w zakresie obiektów architektonicznych (dwór w ruinie, zabudowania gospodarskie w złym stanie technicznym, założenie parkowe uległego zatarciu a drzewostan został częściowo, zniszczony, aczkolwiek zachowały się pomnikowe egzemplarze). Zespół ten jest wart rewaloryzacji, dla której należałoby określić warunki, zapewniające odtworzenie prawidłowych relacji przestrzennych.

W otoczeniu zabudowy wiejskiej zachował się obiekt kuźni (w zagrodzie Kobierskich w Rogowie), w sąsiedztwie której zlokalizowany jest kamienny krzyż przydrożny w otoczeniu grupy stuletnich kasztanowców.

Do warty opieki i zachowania należy drewniana dzwonnica usytuowana w południowo-zachodniej części placu kościelnego. Współczesny obiekt kościoła (prof. Arch. Władysław Pieńkowski – 1985 r.) w bryle i wystroju części sakralnej odpowiada łacińskiemu określeniu „genius loci”, efekt przestrzenny umniejsza jednak zablokowana z kościołem agresywna w formie część mieszkalna. Niemniej jest to obecnie jedyny wyróżnik architektoniczny w gminie.

Gmina Mirów jest ok. 90% przebadana pod względem archeologicznym. Nie przebadano zachodniej części gminy.

³ Genius loci (łac.) – duch miejsca.

2. DIAGNOZA STANU.

• OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Obszary systemu przyrodniczego:

W obrębie gminy Mirów znajdują się obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, predysponowane do tworzenia systemu przyrodniczego: **obszary węzłowe o znaczeniu krajowym i regionalnym** oraz **korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym**. Najcenniejsze z nich zostały objęte ochroną prawną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie”. W obszarze gminy znajdują się źródliska rzeki Iłżanki. W gminie znajdują się także pomniki przyrody ożywionej.

Lokalizacja gminy na obrzeżu aglomeracji Staropolskiej (sąsiedztwo miasta Skarżyska-Kamiennej) uwidoczniła się w występowaniu pewnych oznak zagrożenia zdrowotności i stanu sanitarnego lasów w gminie (tzw. I strefa zagrożenia), jednocześnie z tytułu tego położenia lasy są objęte szczególną ochroną – jako strefa zieleni wysokiej zapewniająca warunki ochrony zdrowia i wypoczynku mieszkańcom miasta.

Wody podziemne:

Prawie cała gmina Mirów zlokalizowana jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 420 „Wierzbica-Ostrowiec” i jego strefy zasilania, w związku z czym określono „Obszar Najwyższej Ochrony”. W zagospodarowaniu gminy należy egzekwować wymagania, zapewniające utrzymanie wysokiej jakości wód podziemnych.

Na całym obszarze gminy zaznacza się lej depresyjny, związany z eksploatacją surowca dla cementowni „Wierzbica”.

Lasy:

Lasy pokrywają ok. 32 % powierzchni gminy i są znaczącym elementem ekosystemów – głównym komponentem obszaru chronionego krajobrazu. W obszarze gminy znajdują się lasy o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym w wieku powyżej 100 lat.

Wody powierzchniowe:

Na obszarze gminy bierze początek Iłżanka. Jej wody na obszarze gminy nie są monitorowane, jednak obecnie nie stwierdzono niepokojących oznak wskazujących na zanieczyszczenie wód rzeki.

Higiena atmosfery:

Na obszarze gminy bierze początek rzeka Iłzanka. Jej wody na obszarze gminy nie są monitorowane, jednak obecnie nie stwierdzono niepokojących oznak wskazujących na zanieczyszczenie wód rzeki.

Powierzchnia ziemi:

W gminie występują odkryvky i wyrobiska poeksploatacyjne surowców pospolitych pobieranych na potrzeby lokalne, wymagające rekultywacji.

Surowce mineralne:

Wg dokonywanych badań w gminie występują 2 udokumentowane pola surowców mineralnych (kruszywo – piaski, pospółki i żwiry), nadające się do przemysłowej eksploatacji.

W dolinie Iłzanki występują udokumentowane złoża torfu 0 ich lokalizacja jest kolizyjna z zasadami ochrony środowiska (Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie”).

Ponadto występują surowce budowlane (piasek, żwir i pospółka oraz piaskowce), które mają znaczenie dla lokalnego zaopatrzenia. Liczbę punktów pozyskiwania tych surowców należy ograniczyć.

Warunki gruntowo-budowlane:

Na przeważającym obszarze gminy występują grunty, stanowiące dobre podłoże budowlane. Nieodpowiednie warunki do zabudowy występują w obrębie dolin rzek i cieków, na terenach o znacznych spadkach, a także w obrębie wydm (grunty luźne).

• OCENA OSIĄGNIĘTEGO POZIOMU ROZWOJU GMINY

Procesy demograficzne:

W większości gmin o charakterze rolniczym w ostatnich latach występuje proces zmniejszania się liczby ludności (proces naturalny w okresie restrukturyzacji gospodarki w kierunku wolnorynkowym i restrukturyzacji wsi pod kątem zwiększenia efektywności gospodarki rolnej poprzez m. in. poprawy struktury gospodarstw).

W gminie Mirów niepokojącym zjawiskiem demograficznym jest ujemne saldo przyrostu naturalnego.

Ocena warunków życia mieszkańców:

Zagregowany wskaźnik poziomu życia mieszkańców (o,16) gminy Mirów jest najniższym w b. województwie radomskim.

Na powyższe praktycznie mają wpływ wszystkie rozpatrywane elementy:

- Wielkość zasobów mieszkaniowych, ich stan techniczny i wyposażenie,
- Stan dróg i ich parametry techniczne,
- Mały wskaźnik motoryzacji i telefonizacji,
- Nader skromny wachlarz usług dostępnych bezpośrednio w gminie.

Szczególnie niepokojąca jest wysoka stopa bezrobocia przy niskiej aktywności gospodarczej ludności gminy (skromna liczba podmiotów gospodarczych w systemie REGON).

Potencjalne warunki rozwoju rolnictwa są mało średniokorzystne, jednak te, które wskazywano dotąd (obszary pod uprawy ciepłolubne i sadownicze oraz zioła) nie są wykorzystane.

Nie wykorzystane są potencjalne warunki rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych (w tym wypoczynek cotygodniowy mieszkańców Skarżyska-Kamiennej).

• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Dostatecznie rozwinięta sieć dróg w gminie, jednak o niskim standardzie technicznym i funkcjonalnym; słabo rozwinięta sieć autobusowa – to czynniki, wpływające na niski standard obsługi ludności.

Układ komunikacyjny gminy Mirów zapewnia połączenia zarówno zewnętrzne – drogami powiatowymi, jak i wewnętrzne w gminie. Sieć dróg publicznych obsługuje wszystkie tereny zabudowy w gminie. Sprawność układu komunikacyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwych parametrów technicznych odpowiednich danej klasie i funkcji, utrzymaniem dobrego stanu nawierzchni, a także wyposażeniem ciągów drogowych w urządzenia dla ruchu pieszego (chodniki) i miejsca postojowe, a także ścieżki rowerowe na terenach ścisłego zainwestowania mieszkaniowego.

Remontu nawierzchni wymaga odcinek drogi powiatowej nr 34 477 Mirów – Nowy Mirów, a utwardzenia nawierzchni odcinek drogi nr 34 467 Zbijów Duży – (Jagodne).

Działania inwestycyjne należy także kierować na modernizację układu komunikacyjnego wewnątrzgminnego (drogi gminne), którego sprawność jest istotnym warunkiem obsługi rolnictwa i poprawy dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich. Sukcesywnie utwardzanie nawierzchni gruntowych powinno być jednym z ważniejszych zadań samorządowych.

Na terenie gminy znajduje się jedna stacja paliw (w miejscowości gminnej Mirów), która zaspokaja potrzeby użytkowników.

Sieć autobusowa w gminie jest jednym przewoźnikiem zbiorowej komunikacji pasażerskiej. W obecnej sytuacji najważniejszym zadaniem jest utrzymanie istniejących połączeń, dostosowanie częstotliwości kursowania autobusów do potrzeb społecznych oraz podniesienie standardu obsługi pasażerskiej.

Ocena możliwości zaopatrzenia gminy w wodę:

System zbiorowego, komunalnego zaopatrzenia w wodę nie obejmuje wszystkich gospodarstw na terenie gminy. Ponadto niskie zużycie wody świadczy o używaniu na cele gospodarcze i hodowlane wody ze studni przydomowych.

Zaopatrzenie w wodę na okres kierunkowy dla poszczególnych miejscowości szacuje się następująco:

Nazwa miejscowości	Zapotrzebowanie wody [m ³ /d] na cele:			
	Bytowo-gospod. w gosp. dom. i usług podst.	Hodowli podstawowej	Przemysłu i rzemiosła	Razem
Bieszków górny	61,12	19,25	-	80,37
Rogów	137,60	59,83	10,00	207,43
Mirówek	57,28	20,46	-	77,74
Mirów	55,80	19,25	15,00	90,05
Bieszków Dolny	75,52	36,82	-	112,34
Mirów Stary	131,20	57,42	14,00	202,62
Mirów Nowy	65,28	24,91	-	90,19
Zbijów Mały	52,48	22,03	-	74,51
Kierz Niedźwiedzi	128,00	33,54	9,00	170,54
Zbijów Duży	75,52	44,07	-	119,59
Razem				1225,38

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie wody na okres kierunkowy dla ujęcia Mirówek – 860,74 m³/d oraz dla ujęcia w Zbijowie Dużym 364,64 m³/d – w porównaniu z aktualną zatwierdzoną wydajnością ujęć znacznie przewyższających zapotrzebowanie przy 100% zaopatrzeniu wszystkich odbiorców – problem zaopatrzenia gminy w wodę jest już rozwiązany.

Ocena możliwości odprowadzenia i oczyszczania ścieków:

Zróznicowana rzeźba terenu oraz liniowa zabudowa wzdłuż długich odcinków dróg nie stwarzają najdogodniejszych warunków do realizacji funkcjonalnych, niekapitałochłonnych i nie wymagających obsługi układów kanalizacji sanitarnej.

Podstawowe wymogi higieniczno-sanitarne jak i ochrona środowiska obligują do oczyszczania ścieków, których najtańszym i najbezpieczniejszym środkiem transportu są przewody (rury) kanalizacyjne. Stosując wspomaganie przewodów kanalizacyjnych automatycznymi urządzeniami pompowymi jest możliwe sprostać niezbędnym wymogom higieniczno-sanitarnym o ochrony środowiska.

Ilość ścieków szacowane na okres kierunkowy w [m³/d] dla poszczególnych miejscowości przedstawiają się następująco:

- Bieszków Górny – 58,06,
- Rogów – 144,84,
- Mirówek – 54,42,
- Bieszków Dolny – 71,74,
- Mirów Stary – 124,64,
- Mirów Nowy – 62,02,
- Zbijów Mały – 49,86,
- Zbijów Duży – 71,75,
- Kierz Niedźwiedzi – 121,60,
- Mirów – 53,01.

Ocena gospodarki energetycznej:

Nie ma problemów w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną.

Nie występuje potrzeba realizacji zcentralizowanych źródeł ciepła na obszarze gminy.

W zakresie gospodarki energetycznej problem może być gazyfikacja gminy. Warunkiem podjęcia gazyfikacji gminy Mirów jest uzyskanie przez dystrybutora gazu korzystnych wskaźników ekonomicznych procesu inwestycyjnego w powiązaniu z dystrybucją. Podstawą osiągnięcia akceptowanych wskaźników są odpowiednie porozumienia pomiędzy dostawcą gazu i odbiorcami.

Niezbędnym jest też opracowanie programu gazyfikacji gminy wraz z analizą techniczno-ekonomiczną oraz częściowa partycypacja w kosztach inwestycyjnych.

Bazą do gazyfikacji były funkcjonujące i projektowane przewody średnioprężne na terenie gminy Szydłowiec i Jastrzęb.

Prognozę zużycia gazu szacowane wg „Programu gazyfikacji województwa radomskiego” (opracowanie „Gazoprojekt” Wrocław – 1997) planowaną wstępnie na 2010 rok przedstawia załączony wypis dot. gminy Mirów, cz. II str.

Utylizacja odpadów:

Obecnie sposób rozwiązania problemu utylizacji odpadów – umowa zawarta z gminą Szydłowiec, która udostępnia komunalne wysypisko o współczesnym standardzie jest do przyjęcia również na następne lata. Władze gminy Mirów prowadzą obecnie rozmowy z władzami gminy Wierzbica w sprawie budowy wspólnego obiektu wysypiska odpadów. Istnieje także możliwość wyznaczenia gminnego wysypiska odpadów na obszarze gminy Mirów.

Problemem jest obecnie składowanie odpadów przez mieszkańców gminy w przypadkowych miejscach – np. w rejonie Góry Piekło, którą typuje się do objęcia ochroną prawną. Problem jest istotny przede wszystkim w aspekcie położenia gminy na obszarze najwyższej ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Wierzbica-Ostrowiec”.

• OCENA STANU ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Na obszarze gminy Mirów nie występują obiekty, wpisane do rejestru zabytków.

Gmina jest w 90 % rozpoznana pod względem archeologicznym brak rozpoznania dla zachodniej części gminy.

W układzie przestrzennym wsi Mirów wyróżnia się założenie dworsko-parkowe, nadal czytelne mimo znamion wielkiej dewastacji parku i złego stanu technicznego zabudowań (drewniany dwór w ruinie, budynki folwarku dekapitalizowane i nieużytkowane).

We wsi Rogów zachowała się kuźnia wiejska, i nieopodal – figura przydrożna w otoczeniu grupy 98 letnich kasztanowców – jako ciekawy zespół architektoniczny, pieczołowicie utrzymany przez kolejne pokolenie właścicieli – fundatorów.

We wsi gminnej tworzy się nową przestrzeń publiczną zespołu obiektów usługowo-administracyjnych, zaakcentowana dominantą architektoniczną nowego kościoła.

3. STAN PRAWNY

• MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie gminy Mirów do 31.12.1999 r. wyłącznie obowiązuje ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:10 000, uchwalony uchwałą nr III/11/88 Gminnej Rady Narodowej w Mirowie z dnia 21 listopada 1988 r. (Dz. U. WR Nr 7, poz. 95 z 1989 r.).

• ZGODY NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Do ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów uzyskano następujące zgody przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze:

- Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej pismem Nr GZU.ot.0602 /Z-67625/90/88 z dnia 5 sierpnia 1988 r.;
- Wojewody Radomskiego pismem Nr G.V-70132/787/34/88 z dnia 25 sierpnia 1988 r.

Brak zgody na 3,50 ha gruntów leśnych na całym obszarze gminy.

• OBSZAR I OBIEKTY OBJĘTE SZCZEGÓLĄ OCHRONĄ PRAWNĄ

Na terenie gminy Mirów ochroną prawną objęte z tytułu wartości przyrodniczych zostały następujące tereny i obiekty:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Przysusko-Szydłowieckie” (na południe od drogi nr 34 477 Bieszków Dolny – Rogów – Mirów i dalej wzdłuż koryta rzeki Łżanki) – utworzony uchwałą nr XV/69/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983 r. (Dz. U. WR Nr 9, poz. 51);
- Pomnik przyrody – grupa 10 dębów szypułkowych w rejonie leśniczówki przy drodze powiatowej nr 34 467 z Mirowa do Zbijowa Dużego oraz 3 drzewa w parku podworskim w Mirowie, ustanowione Rozporządzeniem Wojewody Radomskiego Nr 17/94 (Dz. U. WR Nr 20, poz. 180);
- Park podworski w Mirowie (Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska, Ustawa o ochronie dóbr kultury i muzeach);
- Lasy ochronne – położone w sąsiedztwie miast o liczbie ludności powyżej 50 tyś. – tu Skarżyska-Kamiennej, w ich obrębie lasy wodochronne (Ustawa o lasach).

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU.

• UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

Wg prognozy demograficznej dla b. województwa radomskiego rozwój ludnościowy do roku 2020 dla gminy Mirów określono następująco:

- Prognoza biologiczna 5 500 osób
- Prognoza migracyjna 3 400 osób

Wg stanu z 1997 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 4 539. W kontekście ujemnego salda przyrostu naturalnego (minus 0,53%) bardziej prawdopodobna jest prognoza pomigracyjna. Odływ ludności jest zjawiskiem typowym w fazie urynkowienia gospodarki i restrukturyzacji rolnictwa w kierunku poprawy struktury gospodarstw rolnych (zwiększenia ich areалу i zmniejszania liczby zatrudnionych w rolnictwie na 100 użytków rolnych).

Szanse:

Proces zmniejszania się liczby mieszkańców może być wykorzystywany pozytywnie dla poprawy struktury gospodarstw rolnych i podniesienia standardu wyposażenia gminy.

Problemy (ograniczenia):

W procesie malejącej populacji występuje niekorzystne z punktu widzenia dynamiki rozwoju gminy zjawisko odpływu ludzi młodych.

• UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Wartości przyrodnicze:

Gmina Mirów położona jest w obrębie wielkoprzestrzennego, międzyregionalnego i regionalnego systemu przyrodniczego o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i estetycznych. Dotyczy to w szczególności Lasów Przysusko-Szydłowieckich, w powiązaniu z innymi elementami systemu przyrodniczego, w tym masywem Gór Świętokrzyskich.

Fakt występowania w gminie Mirów obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, predysponowanych do tworzenia ekologicznego systemu

przyrodniczego o znaczeniu krajowym i regionalnym ukierunkowuje możliwości rozwoju gminy w aspekcie nie uszczuplania tych wartości i zachowania dla przyszłych pokoleń.

Najważniejszymi komponentami systemu przyrodniczego są:

- Lasy Przysusko-Szydłowieckie,
- Dolina rzeki Łżanki wraz z dopływami (obszar źródliskowy),
- Dolina rzeki Szabasówki – dopływu Radomki (obszar źródliskowy).

Należy zwrócić uwagę, iż doliny rzek i cieków są w przewadze terenami niebudowlanymi, oraz że występują tu grunty słabonośne i zawodnione, nie kwalifikujące ich do zabudowania.

Surowce mineralne:

W gminie Mirów występują złoża surowców, możliwe do eksploatacji na skalę przemysłową. W rejonie Bieszkowa Górnego i Rogowa występują udokumentowane złoża kruszywa.

W dolinie rzeki Łżanki występują udokumentowane złoża torfu.

Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze i źródliskowy charakter rzeki – niewskazana jest eksploatacja zasobów surowcowych o konfliktowym usytuowaniu (złoża torfu w dolinie Łżanki).

Prawie cała gmina Mirów a w szczególności jej północna część położna jest w zasięgu oddziaływania obszaru górniczego cementowni „Wierzbica”, w którego skutkiem jest obniżenie poziomu wód gruntowych (lej depresyjny).

Wody podziemne:

Prawie całą gminą mirów leży w strefie najwyższej ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 420 „Wierzbica-Ostrowiec” i jej fragment w strefie wysokiej ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Szydłowiec-Goszczowice”. Ze zbiornika nr 420 zaopatrywane są tu w wodę pitną Starachowice i Ostrowiec Świętokrzyski – dla ujęcia w Trębowcu (w sąsiedniej gminie Mirzec) określona została strefa ochrony pośredniej, w której znajduje się znaczna część gminy Mirów.

Bonitacja gleb:

Występujące w gminie Mirów kompleksy gleb średnio dobrej bonitacji – w szczególności w północnej jej części – umożliwiają intensyfikację produkcji rolnej. W gminie występują też obszary kwalifikujące się do nasadzeń sadowniczych i do wykorzystania dla upraw roślin ciepłolubnych i ziół.

Szanse:

W gminie Mirów istnieją szanse intensyfikacji rolnictwa (głównie ekologicznego) w oparciu o niewykorzystane dotąd korzystne na określonych obszarach warunki glebowo-klimatyczne.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe i bliskość aglomeracji Staropolskiej stwarza szanse rozwoju funkcji obsługi rekreacji i turystyki.

Ograniczenia:

Położenie gminy na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych, występowania głównych zbiorników wód podziemnych stref ochrony pośredniej ujęcia wody dla Ostrowca Świętokrzyskiego oraz w zasięgu leja depresyjnego obszaru górniczego cementowni „Wierzbica” ogranicza sposoby gospodarowania na obszarze gminy.

• UWARUNKOWANIA ANTROPOGENICZNE

Strefa społeczno – gospodarcza:

Gmina Mirów uplasował się na ostatnich miejscach wśród 63 gmin subregionu radomskiego w zakresie większości wskaźników zaspokojenia potrzeb mieszkańców tak w sferze społecznej jak i gospodarczej. Gmina charakteryzuje się niekorzystną strukturą gospodarstw rolnych, małą liczbą podmiotów gospodarczych, wysokim bezrobociem. Dziedzictwo materialne ogranicza się praktycznie do wiejskich układów osiedleńczych, z zabudową w znacznym stopniu mało wartościową (prawie 45% budynków o palnej konstrukcji ścian), słabo wyposażoną w instalacje. Infrastruktura społeczna jest skromna – wyłącznie na podstawowym poziomie. Pozytywem jest dość dobre skomunikowanie miejscowości gminy z sąsiadującymi ośrodkami miejskimi o rozwiniętej sieci usług ponadpodstawowych – jak Szydłowiec czy Skarżysko-Kamienna.

Szanse:

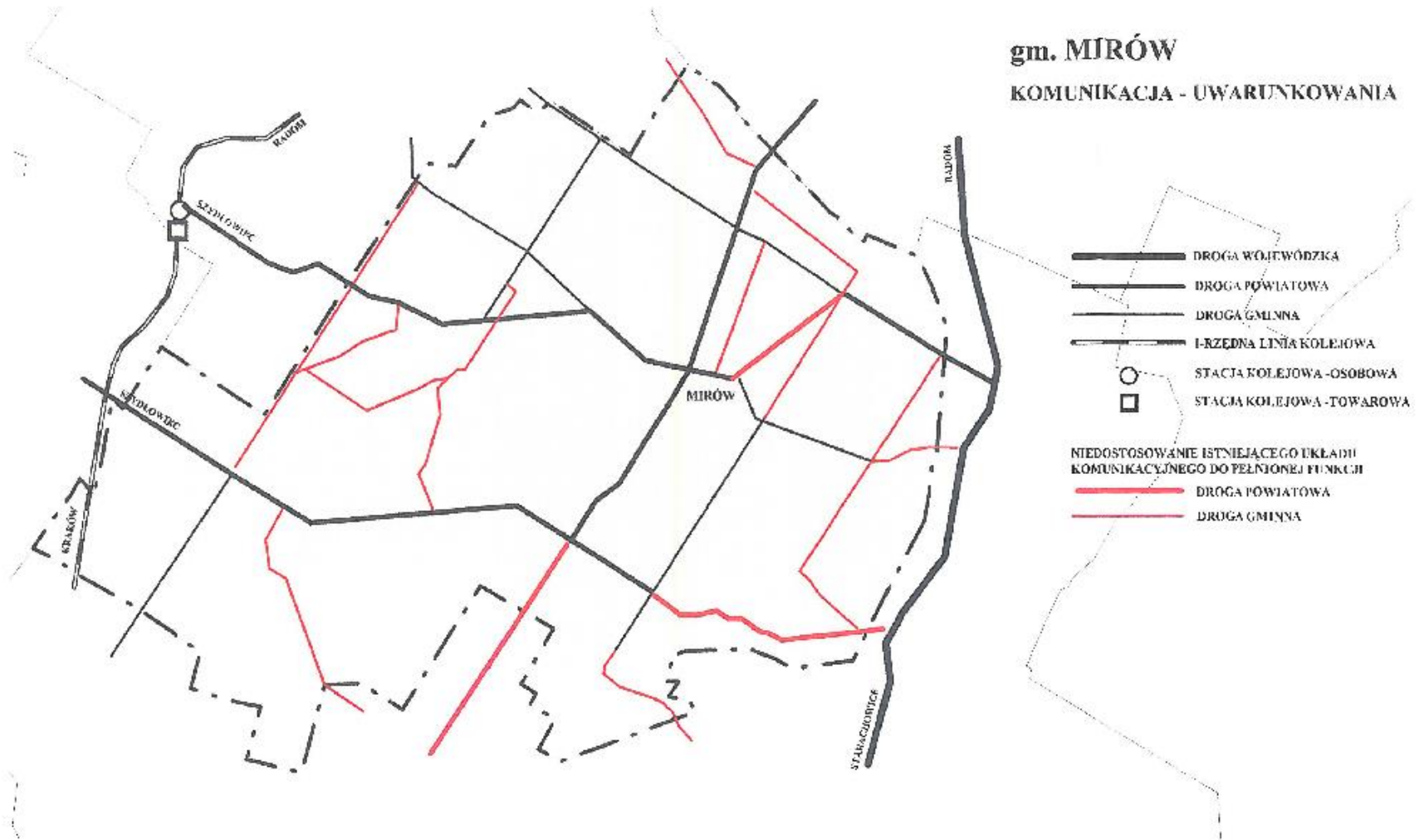
Szansą podniesienia gminy na wyższy poziom rozwoju jest intensyfikacja rolnictwa z wykorzystaniem sprzyjających na fragmencie obszaru gminy warunków agroklimatycznych (upraw roślin ciepłolubnych i ziół, rozwój upraw szklarniowych i pod folią, sadownictwa), oraz rozwój funkcji obsługi rekreacji i turystyki, w szczególności „cotygodniowej” (weekend) z ukierunkowaniem na potrzeby aglomeracji Staropolskiej (Skarżysko-Kamienna, Starachowice).

Ograniczenia:

Praktycznie jedynym ograniczeniem rozwoju gminy jest niedobór środków na rozbudowę infrastruktury technicznej i gospodarczej.

gm. MIRÓW

KOMUNIKACJA - UWARUNKOWANIA

• INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Komunikacja:

Szanse:

- Uwarunkowania zewnętrzne:

Położenie gminy Mirów pomiędzy I-rzędą linią kolejową Kraków – Warszawa i drogą wojewódzką nr 744 Radom – Starachowice stwarza dogodne połączenia regionalne.

- Uwarunkowania wewnętrzne:

Istniejąca sieć dróg powiatowych i gminnych zapewnia podstawowe połączenia zarówno wewnątrzgminne jak i z sąsiednimi gminami. Z uwagi na dostatecznie rozwiniętą sieć dróg publicznych w gminie, nie ma potrzeb wytyczania nowych połączeń. Istniejąca sieć wymaga jednak usprawnień dotyczących utwardzenia nawierzchni gruntowych, modernizacji (w miarę potrzeb) istniejących ciągów, realizacji ciągów pieszych i rowerowych.

Zalecany w ostatnich latach rozwój komunikacji rowerowej mógłby mieć korzystny wpływ, nie tylko z uwagi na mniejszy koszt eksploatacji i dostępności (w porównaniu z komunikacją samochodową), ale także z uwagi na bezpieczeństwo i ochronę środowiska.

Planowanie systemu ścieżek rowerowych winno uwzględniać nie tylko walory turystyczno-krajobrazowe, ale również zapewniać dojazdy do usług, handlu, szkół, miejsc pracy i innych obiektów użyteczności publicznej.

Wydzielone ciągi rowerowe proponuje się realizować na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników komunikacji rowerowej. Warunkiem sprawnego działania systemu komunikacji rowerowej jest realizacja nie tylko jego ciągów, ale również pełnego wyposażenia w postaci odpowiednio zabezpieczonych miejsc parkingowych i oznakowania tras.

Ograniczenia i konflikty:

Ograniczenia w funkcjonowaniu układu komunikacyjnego wiążą się przede wszystkim z jego niedostosowaniem do pełnionej funkcji. Dotyczy to zwłaszcza dróg gminnych, których niski standard, związany z małymi parametrami technicznymi, a przede wszystkim brakiem nawierzchni utwardzonych, stwarza uciążliwość i zagrożenia dla użytkowników.

Gospodarka wodno-ściekowa:

Szanse:

Zaopatrzenie w wodę nie wymaga budowy nowych ujęć, a jedynie rozbudowy sieci.

Nie ma barier w dziedzinie budowy systemów kanalizacji sanitarnej – poza zapewnieniem funduszy na ten cel.

Problemy:

Konieczność podjęcia działań w dziedzinie organizacji i budowy systemu gospodarki ściekowej „od zera” – począwszy od opracowania wstępnej dokumentacji techniczno-ekonomicznej – do zrealizowania budowy systemów w pełni zaspokajających potrzeby ludności gminy.

Gospodarka energetyczna:

Szanse:

Dobrze rozwinięty układ sieci elektroenergetycznej średnio (SN) i niskiego (NN) napięcie oraz dostateczna rezerwa mocy w Głównym Punkcie Zasilania (GPZ) zasilającym terenowe linie 15 kV, dostarczające energię elektryczną do odbiorców gminy.

Nie ma barier w dziedzinie budowy systemu gazyfikacji. Pewne ograniczenia mogą wynikać z postępu prac w gazyfikacji gminy Jastrzęb.

Ograniczenia:

Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym spowodowane przebiegiem przez teren gminy linii elektroenergetycznych 220 i 15 kV, od których obowiązują następujące strefy ochronne:

- 220 kV – 36 m od osi linii,
- 15 kV – 5 m do osi linii.

Niedoinwestowanie w zakresie gminnych systemów infrastruktury, a m. in. :

- Brak gazu przewodowego,
- Niski udział w energetyce ciepłej niewęglowych źródeł ciepła minimalne wykorzystanie energii elektrycznej do ogrzewania mieszkań.

Konieczność podjęcia działań w dziedzinie budowy systemu gazyfikacji poczynając od opracowania wstępnych dokumentacji techniczno-ekonomicznych do budowy systemów w pełni zaspokajających potrzeby ludności („od zera”).

Gospodarka odpadami:

Szanse:

Istnieje współcześnie wyposażonego wypiska odpadów w gminie Szydłowiec, z którą podpisano odpowiednie porozumienie w sprawie udostępniania obiektu na potrzeby gminy Mirów oraz rozwiązuje problem na najbliższy okres. Prowadzone są rozmowy z władzami gminy Wierzbica w sprawie budowy wspólnego wysypiska odpadów. Istnieje możliwość lokalizacji obiektu utylizacji odpadów komunalnych w obszarze gminy Mirów.

Ograniczenia:

Niska świadomość społeczności lokalnej w sprawie szkodliwości nieorganizowanego składowania odpadów i niezamierzonego społeczeństwa, skutkująca „oszczędzaniem” na kosztach wywozu odpadów (korzystanie z „dzikich” wysypisk) – szczególnie w aspekcie potrzeb ochrony środowiska na obszarze gminy przy jednoczesnym oprotestowaniu prób lokalizacji obiektu utylizacji odpadów komunalnych.

5. ZAGROŻENIA, KONFLIKTY, OGRANICZENIA

Podstawowe konflikty rozwoju gminy wynikają z niedoinwestowania gminy, w której występują w związku z powyższym rozbieżności między wymaganiami ochrony środowiska a potrzebami bytowymi mieszkańców i gospodarki. Konflikty wynikają głównie z niskich standardów cywilizacyjnych w sferze infrastruktury technicznej.

• ZAGROŻENIA

Ruch samochodowy:

Przebieg dróg powiatowych przez terenu zwartej zabudowy stwarza zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców, powoduje zanieczyszczenie powietrza ze źródeł komunikacyjnych i hałas, stwarza też potencjalne niebezpieczeństwo z tytułu przewozów ładunków niebezpiecznych.

Liniowe systemy uzbrojenia:

Napowietrzne linie elektroenergetyczne (zwłaszcza 220 kV) emitują promieniowanie elektromagnetyczne, wpływające niekorzystnie na organizmy żywe.

Potencjalne zagrożenie może też występować wzdłuż tras gazociągów – po ich realizacji – odległości zabudowy od przewodu gazociągu wysokoprężnego wynosi 35 m.

Zagrożenie powodziowe:

Obszary tarasów zalewowych rzek i cieków (w szczególności Iłżanki) narażone są na potencjalne zalewy powodziowe i podtapiane w okresach długotrwałych obfitych opadów i roztopów. Tereny te nie powinny być zabudowane z uwagi na zagrożenie ludzi i zwierząt i utraty mienia.

• KONFLIKTY

Konflikty funkcjonalne:

Konflikty funkcjonalne wynikają przede wszystkim z istniejącego stanu zainwestowania i kierunków rozwoju sieci osiedleńczej, nakierowanych na uzyskanie równowagi funkcji i współczesnych standardów zaspokojenia potrzeb.

Do podstawowych należy przebieg ważnych ciągów drogowych przez obszary intensywnie zabudowane – to typowa sytuacja konfliktowa między oczekiwanym standardem obszarów mieszkaniowych (i ich dostępnością) a sprawnością układu komunikacyjnego. Duże natężenie ruchu samochodowego powoduje hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza i gleby, a także zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa pieszych.

Gminy Mirów – mimo, iż nie przebiegają tu drogi znacznej ważności – problem ten nie obija, a to z powodu ulicowego charakteru zabudowy, rozlokowanej zwartymi pasami wzdłuż wszystkich ciągów drogowych.

Eksploatacja surowców mineralnych:

Eksploatacja surowców mineralnych wiąże się z dewastacją powierzchni gruntów i ich pokrycia (roślinności, w tym leśnej), zmniejszenia się arealu gruntów rolnych lub ich wartości, a przede wszystkim – tak jak w przypadku obszaru górniczego dla ich wartości, ale przede wszystkim – tak jak w przypadku obszaru górniczego dla cementowni „Wierzbica” – z daleko idącymi zmianami stosunków wodnych – obniżeniem poziomu wód gruntowych na znacznym obszarze (w tym przypadku sąsiedniej gminy Mirów). Lej depresyjny wpływa niekorzystnie m.in. na wydajność upraw (przesuszenie gleby) i prowadzi do zubożenia szaty roślinnej na obszarze jego występowania.

Eksploracja wód podziemnych może prowadzić do podobnych skutków, jednocześnie – w związku z koniecznością ustanowienia strefy ochrony sanitarnej ujęć wody pitnej – ogranicza swobodę gospodarowania na obszarze ochronnym.

Ewentualna eksploatacja torfu, występującego w dnie doliny Iłżanki w jej źródłowym odcinku mogłaby zdegradować środowisko – konfliktu tego można uniknąć wyłącznie przez zaniechanie wydobywania.

Jest to zatem konflikt między ewentualnymi doraźnymi korzyściami materialnymi, płynącymi z eksploatacji surowców a dobrem przyszłych pokoleń w sferze zachowania kluczowych warunków środowiskowych.

• OGRANICZENIA

Pole rozwiązań przestrzennych:

Nie ma potrzeby wyznaczania nowych jednostek osiedleńczych na obszarze gminy. Dla prawdopodobnej zmniejszającej się liczby ludności – nawet przy potrzebie wyrównywania standardów mieszkaniowych – jest zapewniona możliwość wykorzystania rezerw wyznaczonych w obowiązujących ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Nowe tereny budowlane mogą być potrzebne dla kreowania funkcji turystyczno-wypoczynkowych. Na lokalizowanie pojedynczych obiektów (na określonych warunkach) zezwalają ustalenia „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” i procedury jego wdrożenia.

Pole rozwiązań przestrzennych wyznaczać będą dwa podstawowe czynniki:

- Warunki gruntowo-budowlane – z zabudowy powinny być włączone obszary tarasów zalewowych rzek i cieków, tereny podtapiane, strome zbocza, krawędzie i skarpy, ponadto niewskazana jest zabudowa terenów o płytkim występowaniu wód gruntowych i zaburzeniami stosunków wodnych (ewentualnie zabudowa bez podpiwniczeń);
- Rzeźba terenu w aspekcie racjonalizacji odprowadzenia ścieków zbiorowymi systemami kanalizacji sanitarnej i możliwość odbioru ścieków.

Ograniczenia wynikające z przesłanek prawnych:

Z przepisów prawa powszechnego wynika szereg ograniczeń w swobodzie zagospodarowania i zabudowania obszarów. Do tego typu ograniczeń należą np.:

- Zakaz zabudowy terenów zalewowych rzek i cieków (Prawo wodne);
- Ograniczenia zabudowy w korytarzach infrastruktury technicznej (np. pod liniami elektroenergetycznymi, wzdłuż gazociągów – Prawo energetyczne);
- Ograniczenia zabudowy w strefach szkodliwego oddziaływania obiektów (np. wokół oczyszczalni ścieków, cementarzy, wysypisk odpadów);
- Ograniczenia w inwestowaniu stref ochrony sanitarnej (np. w strefie ujęć wody);

- Ograniczenia w sposobie gospodarowania w obrębie obszarów objętych ochroną prawną – np. p wysokich walorach przyrodniczych, na obszarach najwyższej i wysokiej ochrony głównych zbiorników wód podziemnych, w strefach ochrony konserwatorskiej i archeologicznej, w parkach wiejskich, rezerwatach, w otoczeniu pomników przyrody lasach ochronnych itp.
- *Ograniczenia w przeznaczeniu na cele nierolnicze i nieleśne gruntów dobrych klas bonitacyjnych (I-III klasy) i lasów;*
- Ograniczenia w inwestowaniu obszarów występowania udokumentowanych (bilansowych) złóż surowców.

6. SZCZEGÓŁOWE UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM ORAZ ZAKRES ZMIAN.

6.1 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Ze względu na brak obowiązujących planów miejscowych ustalających przeznaczenie obszaru objętego zmianą Studium, określenie uwarunkowań wynikających z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia obszaru przeprowadzono w oparciu o poprzednie studium oraz wykonane na potrzeby niniejszej zmiany Studium opracowanie ekofizjograficzne. Mając powyższe na uwadze przeprowadzono analizę stanu zagospodarowania i uzbrojenia terenu.

Cała gmina Mirów zajmuje powierzchnię 5 317 ha, z czego obszar objęty przedmiotową zmianą Studium – ok. 1 200 ha (ok. 22 % całej gminy). Pod względem funkcjonalno-przestrzennym gmina Mirów charakteryzuje się dominującym udziałem rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Użytki rolne stanowią tu ok. 73 % powierzchni całej gminy (w tym ok. 90 % obszaru analizy). Pozostałą część zajmują nieużytki, wody, drogi oraz grunty zabudowane. Przewaga gleb średnich klas bonitacyjnych analizowanego obszaru oraz warunki klimatyczne determinują jego rolniczy charakter.

Aktualne użytkowanie terenu objętego zmianą Studium ma charakter przestrzeni rolniczej, z nielicznymi śródpolnymi oczkami wodnymi, mokradłami i dolinami cieków wodnych (w części zachodniej). Elementem wyróżniającym się w krajobrazie rolniczym są zadrzewienia przyroźne. Na obszarze opracowania oraz w jego najbliższym sąsiedztwie brak jest większych kompleksów leśnych.

Największe istniejące kompleksy leśne znajdują się przy północnej granicy terenu – na terenie Jastrzęb. Użytkowanie terenu jest rezultatem wykorzystania potencjału przyrodniczo-zasobowego środowiska.

Przedmiotowy teren posiada uzbrojenie w energię elektryczną oraz w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Nie posiada natomiast scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło oraz sieci gazowej.

6.2 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Analizę stanu ładu przestrzennego na terenie objętym zmianą Studium przeprowadzono na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy źródeł kartograficznych, informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy w Mirowie oraz wizji w terenie.

Występowanie na analizowanym obszarze gleb średnich klasach bonitacyjnych, oraz brak przemysłu wpłynęło na obecny sposób użytkowania i zagospodarowania terenu. Teren posiada dobre warunki do produkcji rolnej.

Na obszarze opracowania brak jest wyraźnie wykształconych dolin rzecznych. Przez tereny płaskie i szerokie obniżenia (głównie w części zachodniej obszaru zmiany Studium) przepływają niewielkie ciek. Wśród nich największy jest Szabasówka i Iłzanka.

Rzeka Szabasówka, zaliczana do dróg publicznych znajduje się w ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, którą w imieniu Marszałka Województwa Mazowieckiego prowadzi Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Radomiu Inspektoriat w Szydłowcu, w związku z powyższym:

- wszystkie zamierzenia kolidujące z rzeką Szabasówką podlegają obowiązkowi uzgodnienia z w/w organem
- wprowadza się zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu rzeki;
- narzuca się obowiązek ustalenia w planach miejscowych prawa do powszechnego korzystania z wód

Śladem ingerencji w naturalną rzeźbę terenu są jej przekształcenia będące wynikiem zabiegów melioracyjnych – rowy melioracyjne.

Krajobraz powierzchni rozpatrywanej części gminy urozmaicają nieliczne, niewielkie enklawy łąk i pastwisk, rozciągające się wzdłuż cieków i rowów, pojedyncze, niewielkie obszary zadrzewione oraz zagłębienia terenu wypełnione wodą. Zagłębienia po

martwym lodzie, które występują również na obszarze zmiany Studium, są zagłębieniami o różnej wielkości i różnym kształcie, odzwierciadlające przybliżoną wielkość brył martwego lodu. Większość z nich ma charakter bezodpływowy.

Elementem urozmaicającym przestrzenie pól uprawnych są przydrożne szpalery drzew. Niewielka ilość naturalnych ekosystemów sprawia, że krajobraz rolniczy zachodniej części gminy jest przyrodniczo monotony.

Przeprowadzone badania wykazały, iż niemal cały teren gminy Mirów znajduje się w zasięgu występowania głównego zbiornika wód podziemnych „Wierzbica-Ostrowiec” (GZWP 420), w obrębie którego konieczne jest podjęcie działań ochronnych dla zachowania wysokiej jakości wody. Zbiornik ten o wstępnie określonej powierzchni 617 km² i ponadto powierzchni zasilania na 175 km² sięga na terenie gminy Mirów działu wodnego rzek Kamiennej i Łżanki. Jest to zbiornik górnopodziemny szczelinowo-krasowy.

Obszar objęty opracowaniem położony jest częściowo w granicy zbiornika wód podziemnych.

Analizując stan zagospodarowania i użytkowania terenu, a więc dominującą otwartą przestrzeń krajobrazu rolniczego, na którego tle wyeksponowana jest architektura gospodarstw wiejskich, stan ładu przestrzennego analizowanego terenu ocenia się, jako dobry.

6.3 Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar opracowania położony jest w obrębie makroregionu Wyżyna Kielecka (342.3), w granicach mezoregionu Przedgórze Łżeckie (342.33). Dominuje tu krajobraz wyżynny.

Ukształtowanie powierzchni

Na rzeźbę terenu gminy Mirów wpływ ma struktura podłoża zbudowanego ze skał mezozoicznych stanowiących monoklinalne obrzeżenie Gór Świętokrzyskich. Do takiego ukształtowania przyczyniły się procesy degradacyjne, które rozpoczęły się na przełomie kredy i

trzeciorzędu, determinując w ten sposób powstanie rzeźby kuestowej. W środkowej części terenu kuestę wyznacza pas wzniesień pas wzniesień o charakterze ostańców. Warstwy w kierunku północnym zapadają się głęboko, pod utworzy czwartorzędowe. Główne rysy rzeźby uformowały się we wczesnym trzeciorzędzie, w którym powstała dolina Iłżanki. Trzeciorzęd był tu okresem lądowym, w którym przeważały procesy wietrzenia i degradacji.

Do najbardziej charakterystycznych elementów wyróżniających rzeźbę terenu gminy Mirów, można zaliczyć zdenudowane ostańce jurajskie w formie wzgórz lub garbów, układające się w ciągu o kierunku NW-SE w środkowej części terenu. Stanowią one zanieczyszczony fragment kuesty środkowo-jurajskiej. Ostańce te są zróżnicowanej wielkości, a ich wysokość względna wynosi 15-30 m. Spadki zboczy są zróżnicowane, na ogół 5-10%, ale miejscami poniżej 5%. Formy te są pokryte utworami plejstoceńskimi.

Największy obszar gminy stanowi zdenudowana wysoczyzna plejstoceńska o na ogół płaskiej powierzchni. Powierzchnia terenu znajduje się na wysokości 195-220 m n.p.m. w części północnej; natomiast na południu waha się od 200 do 250 m n.p.m. Teren nachyla się w kierunku północno-wschodnim. Na powierzchni gminy występują urozmaicenia w postaci licznych wzgórz i pagórków moren czołowych o zróżnicowanej wielkości.

Na terenie gminy na powierzchni wysoczyzny plejstoceńskiej i wyżynach tarasów plejstoceńskich, głównie w północnej i wschodniej części terenu, występują formy wydmowe. Formy te stanowią niewielkie wały i pagórki o wysokości względnej 1-3m.

Dolinki nieckowate rozcinają powierzchnię wysoczyzny mają charakter erozyjno denudacyjny i są na ogół suche – są to raczej formy niewielkie.

Na ukształtowanie terenu duży wpływ miał również okres czwartorzędu, kiedy to obszar uległ dwukrotnemu zlodowaceni. Natomiast w czasie maksymalnego zlodowacenia. Natomiast w czasie maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Radomki) teren ten znajdował się w strefie marginalnej lodowca. O czym świadczą zdenudowane wzgórza i pagórki moren czołowych. Po ustąpieniu lodowca – teren podlegał głównie procesom denudacyjnym i degradacyjnym, co w znacznym stopniu zredukowało i przekształciło osady lodowcowe.

Wody podziemne

Obszar gminy Mirów, pod względem hydrologicznym zlokalizowany jest na terenie zlewni środkowej Wisły i należą do niej fragmenty rzek: Iłżanki, Radomki i Kamiennej. Iłżanka jest główną rzeką na terenie gminy Mirów, znaczna część jej zlewni to obszar źródliskowy. Swój początek rzeka ta bierze w obniżeniu centralnej części terenu z wpływu niewielkich strumieni. Od Mirowa Iłżanka ma już charakter rzeki. Szerokość koryta to średnio 2 m, a rzeka wcięta jest 1-1,5 m w taras zalewowy.

W powierzchni zwierciadła wody zaznaczają wyraźnie rejon drenażu związane z eksploatacją wód podziemnych (np. Wierzbica, Trębowiec) oraz z naturalnym odpływem wód podziemnych (np. strefa drenażu Iłżanki). W części NW zbiornika wyraźnie zaznacza się w rejon drenażu związany z odwadnianiem wyrobiska kopalnego na złożu „Wierzbica A”.

Pod względem hydrochemicznym wody podziemne zbiornika 420 są w większości wodami naturalnymi typu $\text{HCO}_3\text{-Ca}$ i $\text{HCO}_3\text{-Ca-Mg}$.

Zasilanie zbiornika odbywa się bezpośrednio na wychodniach i przez przepuszczalne utwory czwartorzędowe. Poziom wodonośny związany jest z występowaniem wapieni, które tworzą system szczelin. System szczelinowo-klinowy najlepiej rozwinięty jest do głębokości 200 m. Strefa ta jest najbardziej wydajna w wodę. Zwierciadło wód jest w przewodze swobodne.

Gmina posiada dwa ujęcia wody w Mirówku i w Zbijowie Dużym. Na terenie gminy funkcjonują także studnie głębinowe.

Strefy ochrony bezpośredniej dla studni wierconych wynoszą 8-10m od zarysu budowali i urządzeń służących do poboru wody. Na obszarze zabronione jest użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Istniejące ujęcia nie mają wyznaczonych decyzją stref ochrony pośredniej.

Planowana na obszarze zmiany Studium inwestycja w energię odnawialną nie spowoduje zagrożenia zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. W przypadku pozostałych terenów, należy wyposażyć te tereny w sieć kanalizacyjną.

Klimat

Teren objęty opracowaniem charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem klimatu lokalnego, wynikającym z nieznacznego zróżnicowania rzeźby terenu i typów użytkowania ziemi (charakteru powierzchni czynnej). Dominuje tu zdecydowanie klimat lokalny otwartych terenów rolnych, charakteryzujący się niewielką wilgotnością względną powietrza, dobrymi warunkami przewietrzania, brakiem tendencji do występowania inwersji i lokalnych zastoisk zimnego powietrza.

Uwarunkowania anemometryczne

Istotne z punktu widzenia inwestycji wiatrakowej są uwarunkowania anemometryczne, czyli wietrzne. Na terenie gminy dominują wiatry z kierunków zachodnich. Najczęściej notowane są wiatry z kierunków południowych i północnych.

Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej warunkowany jest rzeźbą terenu, charakterem podłoża litologicznego, warunkami wodnymi oraz klimatem i roślinnością.

Obszar gminy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków glebowych. Najlepsze gleby występują na północ od doliny Łżanki. Są to gleby bielnicowe i brunatne. W dolinach rzek (głównie Łżanki) występują gleby pochodzenia organicznego. Duży udział w ogólnej powierzchni gruntów zajmują gleby o niskich wartościach produkcyjnych – wytworzone z piasków słaboglinnych.

Gleby prawnie chronione (klas I – III, oraz IV pochodzenia organicznego powyżej 1 ha) zajmują ok. 23% ogólnej powierzchni gminy, tj. ok. 1 619 ha.

Obszar zmiany Studium ma charakter zdecydowanie rolniczy, ponieważ grunty orne stanowią ok. 90 % terenu opracowania, natomiast pozostały obszar to drogi, wody powierzchniowe, nieużytki i grunty zabudowane. Wśród gruntów ornych dominują użytki IV klasy bonitacyjnej. Są

Obszar leśnej przestrzeni produkcyjnej

W gminie Mirów zajmują 2 244ha. Ogółem na terenie gminy lasy zajmują około, 32 % z czego lasy ochronne to 2098, 83 ha. Lasy występują w formie rozproszonej w postaci niewielkich kompleksów.

Na obszarze opracowania znajdują się **tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych**. Obszar objęty zmianą Studium nie jest zlokalizowany w strefie występowania stanowisk archeologicznych

Obszar zmiany Studium, ze względu na lokalną rzeźbę terenu, małą lesistość i rolniczy charakter, nie posiada terenów prawnie chronionych.

Tereny prawnie chronione takie jak::

- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie, znajdują się poza obszarem zmiany studium.

- **Stan odporności środowiska** na obciążenia obszaru objętego zmianą Studium jest dobry. Wpływają na to korzystne warunki przewietrzania terenu, niewielkie spadki terenu i deniwelacje na ternach rolniczych ograniczające zjawisko erozji wodnej gleb oraz stabilność morfodynamiczna.

- Pomimo znacznego udziału gleb średnich i niskich klas bonitacyjnych na obszarze zmiany Studium, nie ma konieczności kontrolowania i ograniczania przeznaczania ich na cele nierolnicze – aczkolwiek zmiana przeznaczenia tych gleb winna mieć racjonalne uzasadnienie. W tym miejscu należy zaznaczyć, że odnawialne źródła energii (z wyłączeniem farm wiatrowych) mogą występować w powiązaniu z prowadzoną działalnością rolniczą, w związku, z czym ich realizacja na przedmiotowym terenie nie spowoduje istotnych strat w rolnictwie. Jednocześnie inwestycja ta ma swoje racjonalne uzasadnienie – wypełnienie przez Polskę Dyrektywy Unijnej w sprawie promowania energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii, – aby wypełnić konieczne do osiągnięcia minimalne poziomy procentowego udziału energii z zasobów naturalnych niezbędne są nowe inwestycje.

6.4 Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze objętym niniejszą zmianą Studium nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków, ani stanowiska archeologiczne.

6.5 Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia dla obszaru objętego zmianą Studium, zostaną przeanalizowane w skali miejscowości, dla obrębów, których sporządzono niniejszą zmianę Studium. Na całokształt warunków i jakości życia mieszkańców składa się wiele czynników, spośród których najbardziej odczuwalnym jest czynnik ekonomiczny, związany z brakiem pracy i niskimi dochodami mieszkańców. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie głównie w przetwórstwie rolno-spożywczym, ale także w drobnej wytwórczości, rzemiośle i usługach (w sferze rolnictwa, turystyki i wypoczynku).

Istotnym czynnikiem stanowiącym, o jakości życia mieszkańców jest także dostęp do podstawowych usług. Położenie wsi w niewielkiej odległości od Mirowa Starego pełniącego funkcję głównego ośrodka usług podstawowych i ponadpodstawowych, ułatwia ich mieszkańcom dostęp do usług. Ośrodkiem pomocniczym do ośrodka gminnego w zakresie świadczenia usług podstawowych jest miejscowość Mirów i Bieszków. Usługi wyższego stopnia zaspokajają ośrodki miejskie o wyższej randze, takie jak: Szydłowiec i Radom

Odnawialne źródła energii

Na obszarze objętym zmianą studium, zakazuję się lokalizacji farm wiatrowych zarówno całych zespołów oraz pojedynczych turbin.

Eksploatacja ogniw fotowoltaicznych nie powoduje jakichkolwiek emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych podziemnych oraz gruntów. Nie jest to inwestycja oddziaływująca na środowisko.

6.6 Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Obszar objęty niniejszą zmianą Studium nie należy do obszarów nadzwyczajnych zagrożeń, jak np. tereny górnicze czy tereny szczególnego zagrożenia powodzią. Na przedmiotowym obszarze oraz w jego sąsiedztwie nie istnieją zakłady o dużym lub o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Brak kompleksów leśnych nie stwarza także zagrożenia pożarowego.

6.7 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Potrzeby rozwoju gminy pokazują między innymi złożone do niniejszej zmiany wnioski, z których wynika, że istnieje możliwość wykorzystania potencjału środowiska przyrodniczego, w tym naturalnej wietrzności i znacznych terenów otwartych, na odnawialne źródła energii – za wyjątkiem farm elektrowni wiatrowych. Znaczny udział płaskich terenów otwartych sprawia, iż obszar zmiany Studium predysponowany jest także realizacji innych źródeł energii odnawialnej, m.in. lokalizacji ogniw fotowoltaicznych.

Planowane inwestycje nie ograniczają innych możliwości rozwojowych dla tego terenu – są uzupełnieniem podstawowej rolniczej funkcji wykorzystania terenu. Przeciwnie – stanowią szansę rozwoju gminy poprzez wprowadzenie nowych inwestycji, które będą wykorzystywały źródła odnawialnej energii.

Ponadto wprowadzenie przedmiotowych inwestycji na terenie pól uprawnych wpłynie na podniesienie kwot podatków na niewielkich obszarach – mają pozytywny wpływ na stan budżetu gminy, zwiększając jej dochody.

6.8 Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

Na obszarze zmiany Studium występuje mały udział własności komunalnej w strukturze własności gruntów. Poza drogami publicznymi, należącymi do gminy, większość gruntów stanowi własność prywatną lub są w użytkowaniu osób lub firm prywatnych. Na obszarze objętym zmianą Studium w strukturze użytków rolnych dominuje własność prywatna.

6.9 Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Ze względu na dobre warunki dla rozwoju rolnictwa obszar zmiany Studium charakteryzuje się brakiem terenów prawnie chronionych. Niewielka ilość powierzchni lasów w jego obszarze oraz słabo rozwinięta sieć zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w krajobrazie rolniczym zubaża tę część gminy w walory przyrodniczo-krajobrazowe, a

brak form ochrony przyrody obniża atrakcyjność środowiskową omawianej części gminy.

Z uwagi na charakter inwestycji – lokalizacja odnawialnych źródeł energii odnawialnej z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, a więc inwestycji nie oddziałujących na środowisko, nie jest tak bardzo istotne położenie rozpatrywanego obszaru w stosunku do form ochrony przyrody, znajdujących się poza jego granicami. Obszar opracowania sąsiaduje z:

6.10 Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie objętym zmianą studium nie występują tu natomiast obszary zagrożeń górniczych.

6.11 Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Gmina Mirów z uwagi na złożone procesy geomorfologiczne, jakie kształtowały jej rzeźbę terenu w czasie zlodowaceń, doprowadziło do nagromadzenia surowców mineralnych czy kopalin.

Na obszarze zmiany Studium nie rozpoznano złóż surowców mineralnych. W wielu miejscach natomiast stwierdzono okresową dziką eksploatację kruszywa naturalnego, piasków i piasków ze żwirem dla potrzeb lokalnych.

Eksploatacja przedmiotowych kruszyw jest możliwa po wykonaniu odpowiedniego rozpoznania wskazanych terenów i badań geologicznych gruntu. Wszelkie nowe inwestycje związane winny posiadać dokumentację geologiczno-inżynierską oraz wykonaną ocenę oddziaływania inwestycji na środowisko i projekt zagospodarowania złoża.

6.12 Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują tereny górnicze, wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

6.13 Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i gospodarki odpadami

Układ komunikacyjny gminy Mirów zapewnia połączenia zarówno zewnętrzne – drogami powiatowymi, jak i wewnętrzne w gminie. Sieć dróg publicznych obsługuje wszystkie tereny zabudowy w gminie. Sprawność układu komunikacyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwych parametrów technicznych odpowiednich danej klasie i funkcji, utrzymaniem dobrego stanu nawierzchni, a także wyposażeniem ciągów drogowych w urządzenia dla ruchu pieszego (chodniki) i miejsca postojowe, a także ścieżki rowerowe na terenach ścisłego zainwestowania mieszkaniowego.

W zakresie uzbrojenia w energię elektryczną gmina Mirów, w tym obszar opracowania:

Przez teren gminy Mirów przebiega linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Rożki – Tarnów.

Gmina zasilana jest w energię elektryczną linia 15 kV Szydłowiec – Sadek oraz linia 15 kV Mirów – Mirówek z głównego punktu zasilania (GPZ) Iłża (Rejon Energetyczny Radom).

Linie 15 kV zasilają szereg stacji transformatorowych 15/0,4 kV, rozlokowanych we wszystkich miejscowościach gminy. Ze stacji transformatorowych 15/0,4 kV wychodzą linie niskiego napięcia, doprowadzające energię elektryczną do wszystkich mieszkańców gminy.

Długość linii napowietrznych 15 kV o przekroju mniejszym, niż 70 mm² wynosi 32,4 km, a o przekroju większym od 70 mm² - 12,7 km.

Długość linii napowietrznych 15 kV w wieku od 15 lat wynosi 4,1 km, a w wieku od 15 do 30 lat – 41 km.

Rozpatrywany teren nie posiada scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło oraz sieci gazowej. Obecnie sieć gazowa nie występuje.

6.14 Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych zadań publicznych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015.199 – j.t.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (2004 r.) na rozpatrywanym obszarze planowaną inwestycją celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym jest budowa, rozbudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego (110 kV) i średniego napięcia celem poprawy warunków zasilania odbiorców. Powyższe zadanie warunkuje konieczność zagospodarowania terenów znajdujących się pod liniami i wokół nich w sposób niekolidujący z tym zadaniem.

6.15 Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej

Na obszarze objętym niniejszą zmianą Studium nie występuje zagrożenie powodzią, w związku z czym nie ustala się wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.